24 ՅՈՒՆԻՍ 1994, ՈՒՐԲԱԹ # 118 (621)

Ազգ

Azg armenian daily

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX. +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS: FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS: BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS: HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից

ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀԿԱՐԱՍԻՔ

ուղիղ հասցեատիրոջը՝ նավով եւ ինքնաթիռով

ԵՎՐՈՊԱ

Ելցինը Կորֆու կղզում համաձայնագիր կկնքի Եվրոպական միության հետ

ԱԹԵՆՔ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, BBC, ՓԱՍՏ: Երեկ Բրյուսելում արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի կողմից ստորագրված պայմանագրից հետո, որը Ռուսաստանին դարձնում է ՆԱՏՕ-ի «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրի 21-րդ անդամը, վաղը Հունաստանի Կորֆու կղզում նախագահ Բորիս Ելցինը Եվրոպական խորհրդի երկրների ներկայացուցիչների հետ կստորագրի համագործակցության պայմանագիր, որը, ինչպես նախորդը, Ռուսաստանին դուրս կբերի եվրոպական շուկայի եւ քաղաքականության մեջ մեկուսի եւ մեկուսացված փաստական վիճակից, որը նա ժառանգել էր Խ. Միության օրերից:

Ռուսաստանի նախագահն այսօր ժամանեց Կորֆու, որտեղ դիմավորվեց մեծ խանդավառությամբ:

Թռիչքից առաջ «Վնուկովո-2» օդակայանում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ Ելցինը հայտարարել էր, թե սա առաջին ռեալ քայլն է Եվրոպայի հետ մերձեցման ճանապարհին: Նա մասնավորապես ասել էր. «Ռուսաստանի նկատմամբ մինչ այդ կանխակալ վերաբերմունք կար: Մեր հանդեպ սահմանափակումներ են կիրառում, քվոտաներ նշանակում: Այժմ, այս համաձայնագրով արձանագրվում է, որ Ռուսաստանում առկա է անցման տնտեսություն: Դա շատ կարեւոր է: Ասեմ, որ ԱՄՆ-ը նման փաստ առայժմ չի ընդունել: Հայտարարվում է նաեւ Ռուսաստանի համար Եվրոպայում առեւտրի առավելագույն նպաստավոր պայմաններ ստեղծելու մասին: Սա ըստ էության առաջին քայլն է, որով Ռուսաստանը գալիս է Եվրոպա, դառնում իրապես եվրոպական երկիր: Տնտեսական համաձայնագրում կանոնակարգվում է ամեն ինչ, բառացիորեն նշված են անգամ բոլոր թվերը, թե մենք ինչքան ուրան, ալյումին եւ այլ ապրանք ենք արտահանելու Եվրոպա: Առաջ մենք չէինք կարող հիշյալ ապրանքը վաճառել Եվրոպայում, իսկ հիմա՝ խնդրեմ: Միանշանակ է, որ ստորագրվող պայմանագիրն ամուր առեւտրատնտեսական կամուրջ է ստեղծելու Եվրոպական խորհրդի անդամ 12 պետությունների եւ Ռուսաստանի միջեւ»:

Կորֆուի օդակայանում նախագահ Ելցինին դիմավորողների թվում էր նաեւ Եվրոպական միության մեծագույն ջատագով՝ Եվրոպական միության հանձնաժողովի երկարամյա նախագահ Ժակ Դելորը: Վերջինիս պարագան (ինչպես հայտնել էր «Ազգը» նախապես, Դելորը պատրաստվում է հրաժեշտ տալ այդ պաշտոնին, հավանաբար առաջիկա տարի իր թեկնածությունը ներկայացնելու համար Ֆրանսիայի նախագահական ընտրություններում) ռուս-եվրոպական մերձեցման խանդավառ ֆոնի վրա հակադրություն էր ստեղծում, քանի որ Եվրախորհրդի անդամներն այս օրերին մտահոգ են նրան արժանավոր փոխարինող գտնելու գործով: Հարց, որը նույնպես պետք է լուծվի այսօր:

Մինչ այդ, ինչպես արդեն հաղորդել էինք երեկ, ՌԴ արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը հունիսի 22-ին, Բրյուսելում, ստորագրել է ՆԱՏՕ-ի «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրին Ռուսաստանի պաշտոնապես միանալու մասին փաստաթուղթը: Այդ փաստաթղթի համաձայն, Ռուսաստանն ու ՆԱՏՕ-ն կարող են համատեղ անցկացնել ռազմական նախապատրաստություններ եւ խաղաղապահ միջոցառումներ, սակայն չեն կարող միմյանց անվտանգության համար պաշտոնական երաշխիքներ տալ: Նախատեսվում է նաեւ ՆԱՏՕ-ի Բրյուսելի կենտրոնակայանում ստեղծել Ռուսաստանի կապի գրասենյակ: Փաստաթղթի ստորագրման արարողության ժամանակ Կոզիրեւը մասնավորապես ասել է. «Սառը պատերազմի ավարտից հետո Ռուսաստանի՝ ՆԱՏՕ-ի ծրագրին միանալը նոր էջ է բացում Եվրոպայի պատմության մեջ: Ռուսաստանն ու ՆԱՏՕ-ն ձգտում են անվտանգության գոտի ստեղծել, առավել եւս որ Արեւելքի ու Արեւմուտքի միջեւ չկան անհաղթահարելի արգելքներ»: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարի տեղակալն իր հերթին հայտարարել է, որ Եվրոպայում կայունություն ու խաղաղություն հնարավոր կլինի հաստատել միայն Ռուսաստանի հետ, այլ ոչ թե ընդդեմ նրա: Միաժամանակ նա հասկացնել է տվել, որ ՆԱՏՕ-ն չի պատրաստվում կորցնել իր անկախությունը, չի կարող խոսք գնալ ՆԱՏՕ-ի որոշումների վրա վետո դնելու իրավունք Ռուսաստանին տալու կամ Եվրոպան ազդեցության ոլորտների բաժանելու մասին:

«Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրին զուգահեռ ստորագրվել է մի հայտարարություն, որով հստակեցված են ՆԱՏՕ-ի եւ Ռուսաստանի փոխհարաբերությունները:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Խաղաղության պայմանները հասունացել են

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, ՍՆԱՐՔ: «Ներկայումս օբյեկտիվ պայմաններ են հասունացել Ղարաբաղի հակամարտության գոտում երկարաժամկետ խաղաղության հաստատման համար: Այդ հնարավորությունից չօգտվելն անթույլատրելի սխալ կլիներ», այսօր հայտարարեց ԼՂՀ ԱԳՆ միջազգային կազմակերպությունների բաժնի ղեկավար Մասիս Մայիլյանը: Այս կապակցությամբ նա ափսոսանք հայտնեց, որ Ադրբեջանի ղեկավարությունը ոչ մի կերպ չի ուզում ընդունել շրջանում կրակի դադարեցման նպատակով միջազգային միջնորդների մշակած կոնկրետ ծրագրերը: Մայիլյանը հիշեցրեց, որ պաշտոնական Բաքուն 1993 թ. նոյեմբերին հրաժարվել էր ստորագրել ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի առաջարկած Վիեննայի փաստաթուղթը, իսկ այս տարի ըստ էության երեք անգամ՝ փետրվարին, ապրիլին եւ մայիսին մերժել է Ռուսաստանի խաղաղարար նախաձեռնությունը: Բաքվի իշխանությունների նմանօրինակ քայլերը, ասաց նա, ակամա հանգեցնում են այն մտքին, որ արդեն մեկ ամսից ավելի ճակատներում հաստատված հարաբերական անդորրն օգտագործվում է Ադրբեջանի ուժերի համախմբման եւ, թերեւս, Ղարաբաղին նոր ռազմական հարված հասցնելու համար: Այնպես որ հակամարտության գոտում պահպանվող անդորրը խիստ պայմանական բնույթ ունի, նշեց Մասիս Մայիլյանը:

Ինչպես այսօր հայտնեցին Հայաստանի պաշտպանության նախարարությունում, Նախիջեւանյան կողմը, ավելի վաղ կայացված համաձայնությանը [illegible] հակառակ, չի պահպանում զինադադարը Հայաստանի հետ ունեցած սահմանում: Այդ աղբյուրի հաղորդման համաձայն, այս գիշեր Նախիջեւանյան կազմավորումները երկու ժամ շարունակ խոշոր տրամաչափի գնդացիրներով կրակ են տեղացել Սիսիանի շրջանի Շաղատ գյուղի մոտ եղած հայ սահմանապահների պաշտպանական դիրքերի վրա: Տուժածներ չկան: Հայկական կողմը ձեռնպահ է մնացել պատասխան կրակից:

ԼՂՀ ղեկավարները ժամանեցին Երեւան

Երեկ աշխատանքային այցով Երեւան ժամանած ԼՂՀ ՊՊԿ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը եւ արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանը հանդիպումներ կունենան հանրապետության ղեկավարության հետ: Ըստ մեզ հասած տեղեկությունների, կքննարկվեն ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման հետ կապված Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ միջնորդական առաքելությունների ներկա [illegible] հարցերը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մոսկվայում ձերբակալվեց 2200 մարդ

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, WSJ: Վերջին երկու օրերի ընթացքում ոստիկանական շուրջկալներ անցկացվեցին Ռուսաստանի մայրաքաղաքում: Շուրջ 20 հազար ոստիկան ու բանակային ինտենսիվ խուզարկություններ կատարեցին մասնավորապես հյուրանոցներում, առեւտրական կենտրոններում եւ դրամատներում, որոնց արդյունքում ձերբակալվեց 2200 մարդ, մեծ մասամբ հանցագործ աշխարհի ներկայացուցիչներ: Կազմակերպված հանցագործության եւ գանգստերիզմի դեմ պայքարի ազդանշանը տրվել էր դեռ երկու շաբաթ առաջ, նախագահ Ելցինի կողմից: Ոստիկանության շրջափակման գործողությունների ընթացքում պատահեցին նաեւ զինված ընդհարումներ, որոնց զոհ գնացին նաեւ անմեղ անցորդներ:

Ֆրանսիական զորքերը Ռուանդայում

ՄԱԿ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ, BBC: ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհուրդը երեկ հրահանգեց ֆրանսիական զորքեր ուղարկել Ռուանդա՝ քաղաքացիական բնակչությանը պաշտպանելու համար: Այդ մասին չորեքշաբթի խորհրդի նիստում ընդունված բանաձեւում կոչ է արվում նաեւ այլ երկրների՝ միանալ ֆրանսիական խաղաղարար նախաձեռնությանը: Այսօր ֆրանսիական 2500 զինվորներ հարեւան Զաիրից սկսեցին մտնել Ռուանդա, հակառակ տեղի ըմբոստների դժկամության: Նրանց գլխավոր պարտականությունն է լինելու անվտանգության գոտիներ ստեղծել հարյուր հազարավոր փախստականների համար, որոնք խույս են տվել քաղաքացիական պատերազմի սարսափից:

Ջրհեղեղ Մանիլայում

ՄԱՆԻԼԱ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Առատ անձրեւները հունիսի 23-ին ջրհեղեղի պատճառ են դարձել Ֆիլիպինների մայրաքաղաք Մանիլայում: Մի շարք շրջանների բնակիչներ ստիպված էին փրկվելու համար բարձրանալ սեփական տների տանիքները: 150-ից ավելի ընտանիքներ էվակուացվել են անվտանգ գոտի: Ավտոճանապարհների մեծ մասը չի գործում, ուսումնական հաստատություններում դադարեցվել են պարապմունքները, պետական եւ մասնավոր հաստատությունները նույնպես դադարեցնում են աշխատանքը: Զոհերի մասին տեղեկություններ չեն հաղորդվում, սակայն օդերեւութաբանները եղանակային պայմանների բարելավում չեն խոստանում:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Կ. Օհանջանյանը խնդրում է ներել Յուրի Բելիչենկոյին

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Այսօր ԼՂՀ «Հելսինկյան նախաձեռնություն-92» կոմիտեի կոորդինատոր Կարեն Օհանջանյանը ԼՂՀ ԳԽ նախագահի պաշտոնակատարին դիմեց Ադրբեջանի ռազմաօդային ուժերի վարձկան օդաչու, ուկրաինացի Յուրի Բելիչենկոյի մահապատիժը չեղյալ հայտարարելու խնդրանքով:

Ինչպես արդեն հաղորդվել է, մայիսի 23-ին ԼՂՀ ռազմական ատյանը Բելիչենկոյին առավելագույն պատժաչափի էր դատապարտել ծանրացուցիչ հանգամանքներում կանխամտածված սպանության եւ հատկապես խոշոր չափերի նյութական վնասի պատճառման համար:

Նամակում նշված է, որ այդ քայլը դրականորեն կընդունվի համաշխարհային հանրության կողմից եւ կբարձրացնի ԼՂՀ վարկը, որպես միջազգային իրավական նորմերը եւ մարդու իրավունքները հարգող պետության:

Դրա հետ մեկտեղ [illegible] կը հավաստում է իր [illegible] հանդեպ, որ [illegible] օրենքներ եւ [illegible] ընդամենը [illegible] ԼՂՀ [illegible] գործերին միջամտելու [illegible]:

Նշենք, որ դատավճռի վերանայումը ԼՂՀ ԳԽ նախագահությունն ուսումնասիրում է, որ Բելիչենկոն արդեն դիմել է ներման խնդրանքով:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ազգային դիմադրության շարժումը կատարելագործում է իր կառուցվածքը

ԲԱՔՈՒ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատի նախագահի առաջին տեղակալ Իբրահիմ Իբրահիմլին հերքեց այն հաղորդումը, թե Ազգային դիմադրության շարժումը, որի կազմի մեջ 24 քաղաքական կուսակցություն ու կազմակերպություն է մտնում, դադարեցրել է իր գործունեությունը: Նա նշեց, որ հանրապետության քաղաքական ասպարեզում միաժամանակ հաստատված անդորրի պայմաններում Շարժման կազմի մեջ մտնող կազմակերպություններից յուրաքանչյուրը զբաղված է իր ներքին գործերով եւ ինքնուրույն է արձագանքում հանրապետությունում տեղի ունեցող իրադարձություններին: Ի. Իբրահիմլին ընդգծեց, որ այն վտանգը, որի դեմ հանդիման կազմվել էր շարժումը, այն է՝ հանրապետություն ռուսաստանյան զորքեր մտցնելու, ինքնիշխանությունը կորցնելու հնարավորությունը եւ այլն, դեռեւս չի վերացել: «Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատը աշխատանք է տանում իր հետագա գործողությունների ու քայլերի հիմնարար քաղաքականություն մշակելու, ինչպես նաեւ իր կառուցվածքը կատարելագործելու համար: Ուստի ասել, թե շարժումը պասիվության է մատնվել, միանգամայն սխալ կլիներ»:

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ԳՈՏԻ

Մեծ պատերա՞զմ նախկին Հարավսլավիայում

ԿԵՐԿԻՐԱ (ԿՈՐՖՈՒ), 23 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ, WSJ: Այսօր Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի հետ Բրյուսելից այստեղ ժամանեց փոխարտգործնախարար Վիտալի Չուրկինը, որպեսզի մասնակցի Ռուսաստանի եւ Եվրամիության համագործակցության համաձայնագրի ստորագրման արարողությանը: Չուրկինը հայտարարեց, որ նախկին Հարավսլավիայում առկա է «մեծ պատերազմի» սպառնալիք: Ինձ թվում է, ասաց նա, որ նախկին Հարավսլավիայի, հատկապես Բոսնիայի ժողովուրդներին հուլիսին կընձեռվի համաձայնության գալու վերջին հնարավորությունը: Եթե այդ հնարավորությունը բաց թողնվի, կծագի մեծ պատերազմ: Այն կարող է սկսվել ամառվանից անմիջապես հետո:

Իր հերթին, Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Դուգլաս Հերդը Մ. Նահանգների կոնգրեսականներին կոչ արեց Բոսնիայում զենքի էմբարգոն վերացնելու հանձնարարական չտալ նախագահ Քլինթոնին, քանի որ այն, նրա կարծիքով, հակամարտությունը բորբոքելու նոր առիթ կտա: Մինչ այդ, այսօր Խորվաթիա ժամանեց թուրքական բանակի առաջին զորամիավորումը, այնտեղից ՄԱԿ-ի դրոշի ներքո Բոսնիա անցնելու համար:

digitised by A.R.A.R.@

Ինչո՞ւ գնահատել «փոքր» սեփականաշնորհման օբյեկտները: Ինչ գործակիցներ պետք է ընտրել եւ արդյոք բազմապատկել սեփականաշնորհվող օբյեկտի զբաղեցրած քառակուսի մետրերով: Նախագծում տրված է մեկից տասնհինգ անգամ, մեկ քմ բազմապատկվում է այդ թվերով: Երեւանի համար, օրինակ, հանձնաժողովն ընդունեց 7 գործակիցը, իսկ նվազագույնը՝ 1: Առանձնացվեցին սահմանամերձ եւ աղետի գոտիները, որտեղ ուղղիչ գործակիցները սահմանվեցին 0,5 կարգի: Այս ցուցանիշներով էլ սեփականաշնորհում կատարվի, հասկանալի է, թե այդ ծառայությունները ինչպիսի գներով պիտի վերսկսեն իրենց աշխատանքը, որպեսզի արագորեն փոխհատուցեն կատարած վճարումները: Հայտնի ճշմարտություն է, որքան լավ վիճակում են արհեստավորները, քաղաքի ստեղծողները, այնքան լավ է երկրի, ժողովրդի վիճակը: Այնպես որ բոլորին դեպի առեւտուր մղելը ճիշտ չի լինի, պետք է նաեւ քաղաքների ստեղծում, պետք են սպասարկման ծառայություններ:

Որոշ բարդություններ կան կոո-

թյունը անբավարար, բայց այս տարի նախատեսվածը կկատարվի: Անհրաժեշտ է «փոքր» ձեռնարկությունների սեփականաշնորհումը շատ արագ կատարել: Դրանք են՝ ավտոտրանսպորտի, հասարակական սննդի, բնակարանային-կոմունալ տնտեսության, կենցաղային սպասարկման, բնակչությանը մատուցվող այլ վճարովի ծառայությունների, ճյուղերի, ինչպես նաեւ մինչեւ 50 հաստիքացուցակային աշխատողներ ունեցող պետական ձեռնարկությունները:

Շատ կարեւոր մեկ հարց եւս: Ինչ-

ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ

Ճանապարհ, որ պետք է անցնել արագ

Վերջերս հրապարակվեց Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը «փոքր» սեփականաշնորհվող օբյեկտների գնի մասին: Մեր աշխատակից ՅՈՒՐԻ ՍԱՀԱԿՅԱՆԸ խնդրեց ՀՀ ԳԽ սեփականաշնորհման եւ ապապետականացման պետական հանձնաժողովի անդամ ԿԱՐԵՆ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆԻՆ որոշ պարզաբանումներ ու մեկնաբանություններ անել:

կի մեջ չեն մտնում Գյումրին եւ Վանաձորը, որոնց գործակիցները 1-2 են:

Կառավարության կողմից ոչ առանձնացված շենքերի մեկ քմ արժեքը սահմանվում է 1-20 եւ առանձնացված շենքերի համար՝ 40 դոլար: Գումարի չափը մեծ է, եւ մտավախություն կա, թե որոշ կոլեկտիվներ չեն կարողանա գնել իրենց օբյեկտները, եւ մենք չենք ունենա այն տեմպը, որ անհրաժեշտ է այս անորոշությունից դուրս գալու համար: Մինչդեռ, օրենքը թելադրում է, որ սեփականաշնորհման ժամանակ առաջնահերթ իրավունք ունեն կոլեկտիվի անդամները: Որպեսզի մտավորապես պարզ լինի, հիշենք «Կոմիտաս» կինոթատրոնի օրինակը. այն կարժենա մոտ 300 հազար դոլար: Մաշտոցի պողոտայում գտնվող 100 քմ տարածքով խանութը, վարսավիրանոցը, լուսանկարչատունը, կոշիկի, կարի եւ այլ արհեստանոցները սեփականացնելու համար պետք է վճարել 14.000 դոլար: Այդպիսի գները շատ կդժվարացնեն սեփականատերերի խավի գոյացումը: Մինչդեռ այդ գործընթացն ավարտելը եւ անորոշ ու անարտադրողական վիճակից դուրս գալը խիստ անհրաժեշտություն է: Երբ փորձենք պատկերավոր ասել, մեզ ենք անապատ եւ որքան շուտ դուրս գանք այնտեղից, այնքան քիչ կկորցնենք: Մի միտում եւս կա. «փոքր» օբյեկտների մեջ մտնում են ոչ միայն խանութները, խաղասրահները, այլեւ վերանորոգման, լվացքի, ժամանցի կետեր եւ այլն, որոնց այժմյան աշխատողների համար թե մատչելի լինեն առաջարկվող գները: Երբ այդ պայ-

պերատիվների խնդրում: Հայտնի է, որ 1985-ից սկսվեց այդ շարժումը, կատարվեցին նկուղների եւ շենքերի բացվածքների բաշխումներ: Մեծ գործ կատարվեց, բացվեցին նոր արհեստանոցներ, խանութներ, ռեստորաններ: Բայց ահա նոր օրենքով սրանք դառնում են «փոքր» օբյեկտներ, եւ մարդիկ, որոնք վերակառուցել, կահավորել են այդ շինությունները, պետք է նորից անցնեն սեփականաշնորհման ճանապարհով: Ճիշտ է, նրանց նկատմամբ գործակիցների մի փոքրիկ զեղչ կա, բայց այն շատ քիչ է կոոպերատորների կատարած ներդրումների համեմատությամբ: Թվում է, թե նրանց նկատմամբ նոր մոտեցում պետք է ցուցաբերվի:

Հաջորդը՝ 20 տոկոս անհատույց սեփականաշնորհման հարցն է: Գերագույն խորհուրդն օրենք ընդունեց, գոյություն ունի համապատասխան ձեռնարկությունների ցանկը, որոնք պետք է օգտվեն 20 տոկոս անհատույց սեփականաշնորհումից: Սա կարեւոր քայլ է ձեռնարկությունների ապապետականացման ճանապարհին: Ըստ որում, արդյունաբերական 136, թեթեւ արդյունաբերության 133, պարենի եւ մթերումների 164, շինարարական 106, գյուղատնտեսական 243 ձեռնարկություն ընդգրկվում են 20 տոկոսի անհատույց սեփականաշնորհման ցուցակների մեջ: Հանձնաժողովը պատասխանատուներ է նշանակել ամեն ճյուղի եւ ոլորտի համար, որտեղ նախարարությունների հետ նախապատրաստական աշխատանքներ կատարվեն: Չնայած նախապատրաստական աշխատանքների ծավալը մեծ է, տեխնիկական հագեցվածու-

պես է կարգավորվելու նախնական մեկնարկային վիճակի համար բոլորի հավասար դրության ապահովման խնդիրը: Հանրապետության յուրաքանչյուր քաղաքացի կստանա մեկ վաուչեր (սեփականաշնորհման սերտիֆիկատ): Սեփականաշնորհվող օբյեկտի գնի 30 տոկոսը բաժանվում է բնակչությանը վաուչերների տեսքով: Իրականում դա այնքան էլ չի համոզում, քանի որ որոշ մարդիկ կօգտվեն անհատույց սեփականաշնորհումից (20 տոկոսը), կստանան նաեւ վաուչերներ, եթե գյուղի հետ առնչություն ունեն՝ հողի սեփականաշնորհումից էլ օգտված կլինեն, իսկ շատերը միայն վաուչերներ կստանան: Ինչպես նկատվում է, այնքան էլ հավասար պայմաններ չեն ստեղծվում մեկնարկային պահին:

Ակնհայտ է, որ հողի սեփականաշնորհումից հետո պետք է արագացվեր նաեւ «փոքր» ձեռնարկությունների սեփականաշնորհումը, մինչդեռ ոչ միայն չարագացվեց, այլ՝ ընդհակառակը, փաստորեն դադարել է, կանգ է առել այս գործընթացը: Ինչպես ասվեց վերեւում, իրականում այդ դժվար ժամանակահատվածը պետք է անցնել եւ որքան արագ, այնքան լավ: Սեփականաշնորհումը տնտեսական ռեֆորմների հիմնական նախադրյալներից է, որին հաջորդում է կառավարման մեխանիզմի փոփոխությունը:

Ինչն է խանգարում արագ գնալ նոր ճանապարհով: Դանդաղկոտությունը, կառավարության եւ Գերագույն խորհրդի ոչ միշտ համաձայնեցված գործողությունները, օրենսդրական դաշտի բացակայությունը:

ՍՈՒՐ ԳՐՉՈՎ

Շնորհակալությո՞ւն, պարոն Սահակյան

Երկարատեւ ու ծանր խորհրդարանական երկունքից հետո վերջապես հրապարակվեց («ՀՀ», 11. 06) «Պետական ձեռնարկությունների գույքի մասնակի սեփականաշնորհման եւ այդ ձեռնարկությունների ընկերությունների վերակազմավորելու կարգի եւ մասնակի անհատույց սեփականաշնորհման հիման վրա վերակազմավորված բաժնետիրական ընկերություններում շահույթից ինվեստիցիոն սեփականաշնորհման ֆոնդերի կատարվող մասհանումների, այդ միջոցներից հիմնական ֆոնդերի ձեռքբերման եւ կանոնադրական հիմնադրամի փոփոխման կարգի» հաստատման մասին ՀՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության որոշումը եւ նրա հետ հրապարակված «կարգը»: Կարծում եմ, բազմաթիվ ընթերցողներս եւ սեփականաշնորհումից ակնկալիքներ ունեցողներս պետք է շնորհակալ լինենք Գերագույն խորհրդի առաջին փոխնախագահ պարոն Արա Սահակյանին, որ օգտվելով նախագահի բացակայությունից, մասնագիտությամբ փիլիսոփա լինելով, ինչպես նաեւ ելնելով մաթեմատիկայից բարձրագույն մասնագիտական կրթություն չունեցող ընտրողների շահերից, «կարգը» ներկայացրել է համեմատաբար պարզ «գումարների» միջոցով արտահայտված բանաձեւերով: Համոզված եմ, որ մասնագիտությամբ մաթեմատիկոս նախագահը ավելի ճշգրիտ հաշվարկների կողմնակից լինելով, եթե ինքը ստորագրած լիներ այդ «կարգը», այն կներկայացներ ինտեգրալների տեսքով: Կասկածից վեր է, որ բերված «կարգ-բանաձեւի» համակարգից չեն կարող օգտվել նրա «սպառողների» առնվազն 90 տոկոսը եւ ստիպված պետք է լինեն շուկայական հարաբերությունների պայմաններում ապավինելու խորհրդատուների կամ դասախոսների քմահաճ բարությանը: Կուզենայի իմանալ՝ հասկանալի՞ են արդյոք «կարգի» դրույթները հանրապետության նախագահին, դատախազին, Գերագույն խորհրդի լրատվության հանձնաժողովի նախագահին, ՀՀ կառավարության առընթեր լեզվի պետական տեսչության պետին: Երբ առնենք բերված (2) բանաձեւի մեջ Սij արտահայտության ինդեքսները փոխվեն, կարող է էկոնոմիկայի կամ ֆինանսների նախարարությունում այն անվանեն ինդեքսավորման գործընթաց, իսկ դատախազությունում՝ ֆրեակյան օրինակարգի խախտում եւ ռուսակի պատժամիջոցների կիրառման անհրաժեշտություն կառաջանա:

Կարծում եմ, նման «կարգերը» կարելի է մշակել ու ներկայացնել մեր պարզ ու հարազատ, բոլորիս հասկանալի հայերենով, հակառակ դեպքում անհրաժեշտ կլինի բոլորին բարձրագույն մաթեմատիկայի դասընթացների հրավիրել:

ՌՈՒԲԵՆ Ա·ԼԵՏԻՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Է. Նալբանդյանը դեսպան Եգիպտոսում

Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունում Հայաստանի գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Էդվարդ Նալբանդյանը Հայաստանի նախագահի հունիսի 23-ի հրամանագրով նշանակվել է նույն երկրում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան: Նրան շնորհվել է նաեւ արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի դիվանագիտական աստիճան: Այդ մասին հաղորդեց ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունը:

Բնակչությանը կվաճառվի կարագ եւ բրինձ

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Երեւանի քաղխորհրդի առեւտրի վարչության պետ Սեդրակ Փափազյանի տվյալներով, հուլիս ամսին նախատեսվում է կտրոնային համակարգի միջոցով Երեւանի բնակչությանը վաճառել կարագ՝ յուրաքանչյուր շնչին 250 գրամ (1 կգ՝ 200 դրամ կամ 1 կտրոնի արժեքը՝ 50 դրամ) եւ բրինձ՝ 500 գրամ (1 կգ՝ 35 դրամ կամ 1 կտրոնի արժեքը՝ 17,5 դրամ): Նա հայտնեց նաեւ, որ շարունակվում է հունիս ամսվա կտրոններով ծխախոտի բացթողումը:

Հայաստանում հանցագործությունները նվազել են

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանում այս տարվա հինգ ամիսներին արձանագրվել է 4070 հանցագործություն, որ 30,5 տոկոսով պակաս է 1993 թ. նույն ժամանակամիջոցի համեմատությամբ: Հանրապետությունում գրեթե կիսով չափ նվազել է ծանր հանցագործությունների թիվը: Հանցագործությունների ընդհանուր թվի մեջ առյուծի բաժին (32,3 տոկոս) են կազմում գողությունները՝ 1314: Դրանց 65,1 տոկոսը կազմում է քաղաքացիների անձնական ունեցվածքի հափշտակումը: 1994 թ. հունվար-մայիսին դրանց թիվը կազմել է 855: Նշված ժամանակամիջոցում հանրապետությունում կատարվել է 87 կանխամտածված սպանություն, պատճառվել է 61 մարմնական ծանր վնասվածք, արձանագրվել բռնաբարության 11, խուլիգանության 97 դեպք: 38 մարդ բռնվել է կաշառակերության, 87-ը՝ խարդախության համար: Արձանագրվել են նաեւ 45 կողոպուտ եւ 74 ելուզակային հարձակում:

ԱՅՑ

Մշակույթի եւ ներքին գործերի նախարարները Ղարաբաղում

Այսօր Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության մայրաքաղաքում տեղի կունենա Հայաստանի արվեստի գործիչների եզրափակիչ համերգը: Հունիսի 20-25-ը Լեռնային Ղարաբաղում անցկացվող մշակույթի փառատոնի հյուրերն էին Հայաստանի մշակույթի նախարար Հակոբ Մովսեսը եւ ներքին գործերի նախարար Վանո Սիրադեղյանը: Հունիսի 22-ին նախարարները հանդիպեցին ԼՂՀ ՊՊԿ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, ԼՂՀ ժողկրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար Նելլի Ոսկանյանի, ներքին գործերի նախարար Արմեն Իսագուլովի հետ: Հանդիպման ժամանակ արծարծվեցին փառատոնի ընթացքի հետ կապված մի շարք հարցեր:

Վանո Սիրադեղյանը եւ Հակոբ Մովսեսը այցելեցին նաեւ Մարտունու շրջկենտրոն, ուր ծաղիկներ դրեցին ազգային հերոս Մոնթե Մելքոնյանի հուշարձանին, հանդիպեցին Հայաստանի պարի պետականի կոլեկտիվի հետ: Նույն օրը վերադարձան Ստեփանակերտ, ներկա գտնվեցին Երեւանի Կոմիտասի անվ. երաժշտանոցի կամերային երգչախմբի համերգին, որն անցավ երաժշտական ուսումնարանի դահլիճում: Հաջորդ օրը ներքին գործերի նախարարը եղավ ՆԳ համակարգի մի քանի օբյեկտներում, ծաղկեպսակ դրեց ԼՂՀ ՆԳ զոհված աշխատակիցների հիշատակի խաչքարին: Հակոբ Մովսեսը ծանոթացավ Ստեփանակերտի մշակութային օջախների խնդիրներին ու հոգսերին: Երեկ Հայաստանի ներքին գործերի եւ մշակույթի նախարարները վերադարձան Երեւան: Փառատոնի մասին մեր ռեպորտաժը հաջորդ համարում:

Ա. Հ.

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Այրվող այգիներ

Դեռեւս 30 տարի առաջ էր, երբ Երեւանի բնակչությունը քաղաքից դուրս հողամասեր ստանալու հնարավորություն ստացավ, այգեգործական նպատակներով օգտագործելու համար: Այդ տարիների ընթացքում հայ մարդը նոր կյանք տվեց ամայի հողակտորներին: Տնկվեցին հազարավոր մրգատու ծառեր ու թփեր:

Թվում էր՝ այսօրվա տնտեսական ծանր պայմաններում այդ հողամասերը պետք է դառնային հողագործության առարկա: Ցավոք, վիճակն այսօր գրեթե անմխիթար է: Օրինակ, Խարբերդի հողամասերը մինչեւ օրս ոռոգման ջուր չեն ստացել: Երբ այսպես շարունակվի, ոչ միայն բերքի իսկական կորուստ կլինի, այլեւ կչորանան տասնյակ տարիների ընթացքում հասակ առած ծառերը: Ոչ մեկի համար էլ գաղտնիք լինել չի կարող, որ միակ ելքը ոռոգման ջուր տալն է, ինչ գնով էլ լինի: Բայց ինչպե՞ս տրամադրել ջրին, եւ ո՞վ է տալու այդ ջուրը:

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ

ՄԵՏՐՈ

Կամայական ոչինչ չի արվում

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: «Գնացքները գնում են մինչեւ «Շենգավիթ» կայարան»՝ մետրոպոլիտենում մեքենավարների այս հայտարարությունները դժգոհություն են առաջացնում ուղեւորների շրջանում, որոնք ստիպված են լինելու ճանապարհը շարունակելու համար սպասել հաջորդ գնացքին: Իրականում կամայականորեն ոչինչ չի արվում: Ինչպես բացատրեց մետրոպոլիտենի վարչության պետի տեղակալ Ս. Զորյանը, սպասարկվող 12 գնացքներից յուրաքանչյուրը օրվա մեջ մեկ անգամ «Շենգավիթ» կայարանից մտնում է հավաքակայան, ուր կատարվում են դրանց տեխնիկական ստուգումները:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ձեւաւորումը ՊԱՒԵԼ ՂԱԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ՇՐՋԱՆ ԱՊՀ

Աբխազիայում սկսվեց Ռուսաստանի խաղաղարար գործողությունը: Պետական դուման տվեց իր համաձայնությունը, և մի քանի օր հետո կավարտվի ռուսական զորքերի տեղաբաշխումը Ինգուրի գետի ափերին, Վրաստանի ու Աբխազիայի սահմանի երկայնքով, հասնելով երեք հազարի:

Ռուսական բանակի շտաբի պետի տեղակալ, գեներալ-գնդապետ Վլադիմիր Ժուրբենկոյի կարծիքով, «վրաց-աբխազական հակամարտության շրջանում փաստորեն անհնար է խաղաղություն հաստատել առանց խաղաղարար ուժերի ներկայու-

Կովկասից եկած բոլոր անձանց պես, հայտնի են «չերքեզներ» հավաքական անունով:

1983 թ. հունվարի 1-ի տվյալներով Աբխազիայում աբխազների թիվը եղել է մոտ 95 հազար, իսկ արդեն տասը տարի անց, այսինքն՝ 1993 թ.՝ 75 հազար (ինչպես Վրաստանի վերլուծաբաններից մեկը բնութագրեց, «մի մարգաղաշտ ժողովուրդ է»):

Դաժան բան են թվերը, և, իհարկե, ավելի լավ է հաշվի առնել դրանք, քանզի այսօրվա երևույթների մասին լուրջ կարծիք կարելի է կազմել միայն, հաշվի առնելով առանց բացառության բոլոր տվյալնե-

ներին Աբխազիան դարձավ ինքնավար հանրապետություն և 1990 թ. ուներ 540 հազար բնակչություն, որի 95 հազարը կազմում էին աբխազները: Ի դեպ, նախքան հակամարտության սկիզբը հայերն Աբխազիայում գրեթե նույնքան էին, որքան աբխազները: Հիմնական զանգվածը (մոտ կեսը) 240 հազար վրացիներն էին, ռուսները կազմում էին 80 հազար, կային նաև հույներ, ուկրաինացիներ և այլն:

Աբխազիայում հակամարտությանը նախորդած էթնիկական կազմն արդեն ինքնին երկու կողմերից օգտագործվեց որպես քաղաքական

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Վրաց-աբխազական հակամարտությունը ղահարկվում է

թյան»: Նա ասաց նաև, որ հակամարտության գոտում հարկավոր է անվտանգության միջանցքներ ստեղծել:

Խաղաղարար ուժերի խնդիրներն են. հակամարտ կողմերին հեռացնել անվտանգ տարածության չափով և վերահսկողության տակ պահել կողմերի անմիջական բախումը խոչընդոտող այդ միջանցքները: Ինչպես պարզաբանեց Վլադիմիր Ժուրբենկոն, ռուսական խաղաղարար ուժերը հակամարտության շրջանում չպետք է միայնակ լինեն: Նրանց ջանքերին պետք է աջակցեն նաև ԱՊՀ մյուս երկրները:

Ինչպես բոլոր կոնֆլիկտային իրավիճակներում, ժողովրդագրական իրավիճակն օգտագործվում է քաղաքական նպատակներով: Աբխազիան այս իմաստով բացառություն չէ: Սակայն այսօրվա իրավիճակն առավել հասկանալի դարձնելու համար հարկավոր է հետևել Աբխազիայում գոնե 19-րդ դարի կեսերից ժողովրդագրական իրադրության փոփոխման միտումին, քանի որ, ինչպես հայտնի է, ժողովրդագրական գործընթացներն ընդգրկում են բավական երկար ժամանակաշրջան, մանավանդ, երբ խոսքը միտում բացահայտելու մասին է:

Որոշ տվյալների համաձայն, 19-րդ դ. կեսերին Աբխազիայի սահմաններում աբխազների թիվը կազմել է 128 հազար: Նույն դարի արդեն վերջին երրորդում աբխազների թիվը կրճատվեց Թուրքիայում նրանց մի մասի վերաբնակության պատճառով: Դա տեղի ունեցավ 1860-ական թթ., Շամիլի շարժման պարտությունից հետո: Հարկ է ասել նաև այն մասին, որ այդ վերաբնակության ընթացքում աբխազների մի մասը բնակություն հաստատեց Աջարիայում (մոտ 3 հազար):

Արդեն խորհրդային ժամանակաշրջանում, 1959 թ. մարդահամարի տվյալներով, ԽՍՀՄ-ում ապրել են մոտ 74 հազար աբխազներ, այդ թվում՝ բուն Աբխազիայում՝ 68 հազար: Նախկին ԽՍՀՄ սահմաններից դուրս աբխազներ ապրում են գլխավորապես Մերձավոր Արևելքի երկրներում՝ Թուրքիայում, Սիրիայում, Արաբական Միացյալ Էմիրություններում, Իրաքում, Հորդանանում, որտեղ նրանք, Հյուսիսային

րը:

XIX դ. կես-128000
XIX դ. վերջ-101000
1959 թ.-74000 (ընդհ.)
68000 Աբխազիայում
1983 թ.-95000
1990 թ.-մոտ 70000.

Այս թվերը վերցված են տարբեր պաշտոնական և այլ աղբյուրներից: Եվ երբ այս բոլոր թվերը որևէ մեկի կասկածն են հարուցում, ապա դրանց զարգացման ու փոփոխման մեջ արտահայտված միտումը պարզ է ու որոշակի: Խիստ մակերեսային վերլուծությունը մեզ հանգեցնում է այն եզրակացության, որ աբխազների թվակազմի նվազումը հիմնականում բացատրվում է մեխանիկական երևույթներով, այսինքն՝ վերաբնակությամբ: 1810-ից հետո աբխազների մի մասը, որոնք մինչ այդ ապրում էին Թուրքիայի տիրույթ Աբխազիայում, տեղափոխվեցին Թուրքիա, ըստ երևույթին, կրոնական նկատառումներով: Հաջորդ փուլն արդեն Շամիլի շարժմանը հաջորդած ժամանակաշրջանի հետևանքն է: Հայտնի է, որ շարժումն ընդգրկել էր Հյուսիսային Կովկասի գրեթե բոլոր ժողովուրդներին: Այդ շրջանի բոլոր ժողովուրդների նկատմամբ Ռուսաստանի իշխանությունների հալածանքները կործանարար էին նաև աբխազների համար: Նրանք քշվեցին լեռները, որտեղ կյանքը շատ դժվար է, իսկ հովիտները և ամբողջ սևծովյան ափը բնակեցվեցին ռուսներով, հայերով և վրացիներով: Ցավոք, մենք պաշտոնական տվյալներ չունենք 20-րդ դարի սկզբներին աբխազների թվակազմի մասին, բայց կարող ենք ստուգապես խոսել դրա կտրուկ նվազման մասին թեկուզ այն պատճառով, որ 1904 թ. ցարական կառավարությունը օրենք ընդունեց լեռնցիներին հարթավայրում վերաբնակեցնելու մասին: Երբ վերցնենք դարասկզբին օսերի թվակազմը՝ 30 հազար, կարելի է ենթադրել, որ աբխազները ևս եղել են նույնպիսի վիճակում, այսինքն՝ բնաջնջման եզրին: Կարելի է վստահորեն ասել, որ միայն ինքնապահպանության հզոր գործոնն է խթանել այդ ժողովուրդների «վերածնունդը»:

Խորհրդային իշխանության տարի-

գործոն: Վրաստանը պաշտպանում էր Աբխազիայի նախկին Գերագույն խորհրդին, որտեղ հիմնականում վրացիներն էին, դա բացատրելով թվական գերակշռությամբ, իսկ աբխազները պնդում էին, թե իրենց ժողովրդի թվաքանակը (95 հազար) Վրաստանի ղեկավարության հալածանքների և որոշ իմաստով միջնորդավորված բռնությունների հետևանքն է, ուստի Աբխազիան առաջ է քաշել ինքնորոշման գաղափար:

Այսօր բնակչության թվակազմի բնագավառում տիրող իրավիճակը հազիվ թե կարելի է «բարելավված» համարել: Սակայն Աբխազիայի ժողովուրդների տարաբնակության պատկերը, որոնց ներկայացուցիչներից շատերը ներկայումս գաղթականների ամբոխների մեջ են, դարձյալ ամենահայտնի գործոնը կլինի քաղաքական լուծումների համար և մեծապես կկանխորոշի ապագան, վրաց-աբխազական հակամարտության քաղաքական կարգավորման ընթացքում:

Վրացիներն Աբխազիայում համախմբված և խառը կերպով ապրում էին Գալիի շրջանում (խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխման գոտի) և Սև ծովի ափի երկայնքով: Ի դեպ, այդ նույն տարածքներում ապրում էին ռուսներ, հայեր, հույներ և այլն: Իսկ աբխազները հիմնականում կենտրոնացած էին Աբխազիայի ներքին շրջաններում, և, իհարկե, Սուխումում:

Երբ նկատի առնենք այն փաստը, որ արդեն ստորագրված է գաղթականների և տեղահանվածների կամավոր վերադարձին վերաբերող քառակողմ համաձայնագիր, ինչը իր հերթին կարևոր փուլ է վրաց-աբխազական հակամարտության քաղաքական կարգավորման մեջ, ապա պարզ կդառնա, որ իրադրությունը վերադարձրել են հակամարտությանը նախորդող վիճակին: Այս ամենը վկայում է, որ այժմ Աբխազիայի կարգավիճակի հարցը կապակցված է Աբխազիայի ամբողջ բնակչության և ոչ թե միայն աբխազների շահերի հետ, հանուն որի պայքարում էին նրանք վերջին տարիներին:

ՌՈԶԱ ԳԱՐԻԲՅԱՆ,
Պատմագիտության թեկնածու

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արդյունաբերական արտադրության նվազում ԱՊՀ-ում

Անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատած այս տարվա առաջին հինգ ամիսների ընթացքում ԱՊՀ երկրներում արդյունաբերության արտադրությունը նվազել է 28 տոկոսով, հաղորդում է Սինհուա լրատվական ծառայությունը: Հրատարակված վիճակագրական տվյալների համաձայն, անկումն առավել չափերի է հասել Վրաստանում, որտեղ արտադրությունը նվազել է 52,7 տոկոսով: Նրան հետևում են Ուկրաինան, Ռուսաստանը և Ուզբեկստանը, որտեղ նվազումը համապատասխանաբար կազմել է 38,2, 25,9 և 5,4 տոկոս: Ի հակադրություն այս մռայլ պատկերի, Հայաստանի արդյունաբերությունը, ըստ զեկուցագրի, 11,6 տոկոսի աճ է արձանագրել:

Զեկուցագրում նշվում է նաև, որ բոլոր ԱՊՀ երկրներում այս տարվա սկզբից խոր ճգնաժամ է նկատվում հատկապես սննդարդյունաբերության, վառելիքի մեքենաների և սպառողական ապրանքների արտադրության բնագավառներում:

ԴՈՒՇԱՆԲԵ

Սպանվեց ևս երկու զինծառայող

ԴՈՒՇԱՆԲԵ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այս գիշեր Դուշանբեում անհայտ անձինք սպանեցին Տաջիկստանի զինված ուժերի ժամկետային ծառայության ևս երկու զինվորների: Ինչպես այսօր այստեղ հայտնեցին իրավասու աղբյուրներ, զինծառայողների վրա հարձակում է կատարվել Տաջիկստանի մայրաքաղաքի արևելյան ծայրամասում, օբյեկտներից մեկի պահպանության պահին: Սպանությունից հետո հանցագործները վերցրել են նրանց երկու ավտոմատները, զինամթերքը և փախել անհայտ ուղղությամբ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բելառուսն ընտրում է իր առաջին նախագահին

ՄԻՆՍԿ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Հունիսի 23-ի առավոտյան ժ. 7-ից սկսվեցին Բելառուսի առաջին նախագահի ընտրությունները, որի առթիվ այդ օրը հանրապետությունում հայտարարվել է ոչ աշխատանքային: Թեկնածուները վեցն են. կոլտնտեսությունների խորհրդի նախագահ Ալեքսանդր Դուբկոն, ներկայիս վարչապետ Վյաչեսլավ Կեբիչը, կոմունիստների կողմից Վասիլի Նովիկովը, Բելառուսի ժողճակատի առաջնորդ Զենոն Պոզնյակը, լուծարված հակամաֆիական հանձնաժողովի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն և Բելառուսի ԳԽ նախկին նախագահ Ստանիսլավ Շուշկևիչը: Դիտորդների կարծիքով թեկնածուների առատության պատճառով, թերևս, անհրաժեշտություն կլինի կրկնական քվեարկություն անցկացնել:

Էստոնիան հավակնում է Ռուսաստանի 2,3 հազար քառ. կմ տարածքին

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի տարածքի մի մասին հավակնող Էստոնիայի հետ սահմանային խնդիրները Ռուսաստանի Դաշնության նախագահին հարկադրեցին իր հրամանագրով, միակողմանի կարգով տեղանքում նշել Ռուսաստանի պետական սահմանը, ասաց Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի գլխավոր հրամանատարի տեղակալ Ա. Կոժևնիկովը: Էստոնիան հավակնում է Լենինգրադի մարզի Նարվայի շրջանի և Պսկովի մարզի Պեչորայի շրջանի մի մասին: Խոսքը 2,3 հազար քառակուսի կիլոմետր տարածության մասին է:

Իսլամ Քարիմովը մեկնեց Թուրքիա

ՏԱՇՔԵՆԴ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Հունիսի 23-ին Ուզբեկստանի նախագահ Իսլամ Քարիմովը պաշտոնական այցով մեկնեց Թուրքիա: Անկարայում անցկացնելիք բանակցություններում սպասվում է երկկողմ հարաբերությունների խորացմանն ուղղված պայմանագրերի ստորագրում:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Քաղաքացիների խնայողությունները վերականգնելու օրինագիծ

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՀՈՒՆԻՍ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: Պետական դումայի խորհուրդը կառավարության քննարկմանն է ներկայացրել «Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացիների խնայողությունները վերականգնելու և պաշտպանելու մասին» օրինագիծը:

Փաստաթղթի հիմքում դրված է մինչև 1992 թ. հունվարի 1-ը բնակչության ներդրած ավանդների իրական արժեքը վերականգնելու սկզբունքորեն նոր սխեմա, այսօրվա մամուլի ասուլիսում հաղորդեց պատգամավոր Վ. Լիսիցկին: Օրինագծին համապատասխան, ավանդները փոխարկվում են նպատակային պարտքային պարտավորությունների և մտցվում ներքին պետական պարտքի կազմի մեջ, որը երաշխավորվում է կառավարության տնօրինության ներքո գտնվող բոլոր ակտիվներով: Իրականում, պարզաբանեց պատգամավորը, դա նշանակում է, որ տուժած ավանդատուներին նախատեսվում է տալ արժեթղթեր, որոնք որպես վճարամիջոց կծառայեն պետական սեփականությունը մասնավորեցնելիս: Այդ պարտատոմսերի անվանական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ավանդի չափից և արժեզրկման ցուցանիշից: Ավանդատուների շահերի պաշտպանության միջտարածաշրջանային ընկերության ներկայացուցիչ Ելենա Սալնիկովայի խոսքերով ասած, նախքան բարենորոգումների շրջանը հազար ռուբլի ներդրված ավանդի տերը կարող է ակնկալել առնվազն 1,5 մլրդ ռուբլու արժողությամբ պետական սեփականության մի մասի ձեռքբերումը:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Հեռուստացույց SHIVAKI 51սմ (Կորեա)
Հեռուստացույց-տեսամագնիտոֆոն SUPRA 37սմ (Ճապոնիա)
«Պամպերս» բոլոր չափսերի
Փոկեր «Լադա», «Նիվա» ավտոմոքենաների
և պաղպաղակի ապարատի համար
Ավտոմոբիլային ազդանշաններ VOXBELL (Իտալիա)
Թթվային ակումուլյատորներ POWER PACK (60,120,200 Ա/ժ)
Կահույքի վահանակներ (2,44-1,22-0,15, Մալազիա)
Կահույքի պլաստիկատ տարբեր գույների (2,44-1,22)
Երկկասետային աուդիոմագնիտոֆոն SONY
(Karaoke սիստեմ, դիստանցիոն կառավարում, միկրոֆոն))

Հեռ. 58-32-73, 53-42-35 - Աշոտ

(ժ. 8.00-10.00 և 15.00 հետո)

« ԵՎԱ »

ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է Ձեզ

Սովորելու 1-3-ամյա դասընթացներում հետևյալ մասնագիտությունների գծով.

- օպերատորական գործ, ծրագրային փաթեթների և ծրագրավորման լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա
- անգլերեն լեզու սկսնակների համար
Communicative course in English, Learning American English, The Cambrige English course (2 ցիկլով), ամերիկյան ուսումնական հաստատություններ ընդունվողների համար TOETL
- բանկային գործ
- հաշվապահություն և համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- կոսմետիկա և էպիլյացիա
- մերսում (մասաժ)

Դասընթացներն ավարտողներին տրվում են վկայականներ (սերտիֆիկատ) հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն լեզուներով:

Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլև հարմարավետ դասասենյակներ քաղաքի կենտրոնում:

Ընդունում ենք ամեն օր, բացի շաբաթ և կիրակի օրերից, ժամը 11-ից 16-ը:

Հասցեն՝ Սարյան փող., 4 (Մ. Սարյանի տուն-թանգարանի դիմաց)
Հեռախոս 58-21-22

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ընդունված ՀՌԱԿ 3-րդ (արտահերթ) պատգամավորական ժողովի կողմից, 22 մայիս 1994 թ.

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության[1] կազմավորումով Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը 1990 թվականին վերահաստատվեց մայր հայրենիքում: Այդ վերածնունդը պայմանավորված է հասարակական գիտակցության մեջ ռամկավար-ազատական գաղափարների և հոգեբանության մնայունությամբ ու հաջորդայնությամբ:

Անկախ պետականության կերտման և քաղաքացիական հասարակության ստեղծման ազգային վեհ նպատակներից ելնելով, ՀՌԱԿ-ը իր ողջ գործունեությունը նպատակադրել է ռամկավար-ազատական գաղափարների ու սկզբունքների իրագործմանն ու զարգացմանը Հայաստանում:

Սույն կանոնադրությունը նպաստելու է ՀՌԱԿ-ի առջև կանգնած խնդիրների հաջող լուծմանը:

Գլուխ Ա. Կառուցվածք և ընդհանուր կանոններ

Ռամկավար Ազատական կուսակցության կազմակերպական կառույցներն են՝

ա) ակումբներ, ակումբների վարչություններ, ակումբների անդամական ժողովներ,

բ) շրջանակներ, շրջանային վարչություններ, շրջանային պատգամավորական ժողովներ,

գ) Կարգապահական ատյան, Հաշվեքննիչ հանձնաժողով, Հանրապետական վարչություն, Հանրապետական պատգամավորական ժողով:

Հոդվ. 1: Կուսակցական կառույցները ինքնավար են սույն կանոնադրությամբ տրված իրավասությունների սահմաններում:

Հոդվ. 2: Կուսակցության բոլոր մարմինները, ակումբից մինչև Հանրապետական պատգամավորական ժողով, պետք է կազմեն իրենց որոշումների և հարաբերությունների վավերացված արձանագրություններ:

Հոդվ. 3: Կուսակցության կնիքները և փաստաթղթերը պահպանվում են կուսակցության մարմինների դիվաններում[2]:

Հոդվ. 4: Բոլոր վարչական մարմինները և դիվանները ընտրվում են գաղտնի քվեարկությամբ: Անդամները վերընտրելի են, եթե դրա համար օրինական արգելքներ սահմանված չեն:

Հոդվ. 5: Ընտրություններին նախորդող երեք ամիսների ընթացքում անհարգելի պատճառով անդամավճար չմուծած կուսակցականը ընտրելու կամ ընտրվելու իրավունք չունի:

Հոդվ. 6: Թեկնածուն համարվում է ընտրված, երբ ստացել է ժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությունը:

Հոդվ. 7: Անվստահության քվեները և կուսակցական տույժերի որոշումները ընդունվում են միայն տվյալ մարմնի անդամների ամբողջական թվի մեծամասնության ձայներով:

Հոդվ. 8: ՀՌԱԿ-ի վարչությունները իրավաբանական անձեր են, ունեն զինանշանով կնիք և անկյունակնիք:

Հոդվ. 9: Կուսակցական կառույցներում հաստիքով աշխատող և կուսակցության կողմից վճարվող անձինք չեն կարող լինել կուսակցական ընտրովի ղեկավար մարմիններում:

Հոդվ. 10: Ռամկավար Ազատական կուսակցության դրոշը կապույտ պաստառ է, որի վրա պատկերված է Արարատ լեռը՝ երկու կատարների միջև ծագող արևով:

Հոդվ. 11: Ռամկավար Ազատական կուսակցության զինանշանը վահան է, որի վրա պատկերված է բահը՝ աշխատավորության, կարկինը՝ ճարտարվեստի և փետուրե գրիչը՝ մտավորականության խորհրդանիշը: Դրանց միությամբ ստեղծված ուժը խորհրդանշված է մի խուրձով, որի միջից երևում է սարյակի գլուխը: Վահանի աջ ու ձախ կողմերում, նաև վերևում, դրոշմված են ՌԱԿ տառերը՝ կուսակցության անվան սկզբնատառերը:

Գլուխ Բ. Անդամներ

Հոդվ. 12: Ռամկավար Ազատական կուսակցությանը կարող է անդամագրվել ընտրական իրավունք ունեցող յուրաքանչյուր քաղաքացի, եթե նա ընդունում է կուսակցության Ծրագիրն ու Կանոնադրությունը:

Հոդվ. 13: Նորագիր անդամը ստորագրում է երկու կուսակցականների կողմից երաշխավորված անդամակցության թերթիկ և ակումբի վարչության կողմից նշանակված օրը անում է ուխտ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

Նորագիր անդամների ուխտը.

«Ընդունվելով Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն, երդվում եմ խղճովս ու պատվովս, հանուն ազատության և Հայրենիքիս բոլոր արժեքների, նվիրվել ազգիս և հայրենիքիս սուրբ դատին, բարեխղճորեն կատարելով ինձ վրա դրված պարտականությունները և հավատարմորեն պահպանելով ինձ վստահված գաղտնիքները»:

Հոդվ. 14: Յուրաքանչյուր անդամ հանրապետական վարչությունից ստանում է իր լուսանկարը կրող անդամատոմս:

Հոդվ. 15: Ռամկավար Ազատական կուսակցության անդամ չեն կարող լինել.

ա) այլ քաղաքական կուսակցության անդամները,

բ) դիտավորյալ հանցագործությունների կատարման համար դատապարտված անձինք, որոնց դատվածությունը հանված կամ մարված չէ օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդվ. 16: Կուսակցության անդամները մուծում են ամսական անդամավճար մեկ ամսվա նվազագույն աշխատավարձի հինգ, ուսանողները՝ երեք, թոշակառուները՝ մեկ տոկոսի չափով: Նորագիր անդամները մուծում են նաև մուտքի վճար, որի չափը կամավոր է:

Հոդվ. 17: Անդամավճար չեն մուծում այն կուսակցականները, որոնց նյութական ծանր վիճակը հաստատվում է տվյալ ակումբի վարչության կողմից:

Հոդվ. 18: Բնակության վայրը փոխելու դեպքում կուսակցության յուրաքանչյուր անդամ իր ակումբի գրավոր հանձնարարականով կարող է ուրիշ ակումբ փոխադրվել:

Հոդվ. 19: Յուրաքանչյուր կուսակցական կարող է անդամագրվել մեկ ակումբի՝ մեկ ձայնի իրավունքով:

Հոդվ. 20: Երբ որևէ անդամ չի կատարում իր ակումբի որոշումները կամ խախտում է կուսակցության Կանոնադրությունը, զգուշացվում է, իսկ երբ այս տույժը արդյունք չի տալիս, ենթարկվում է պատասխանատվության ըստ Կանոնադրության:

Հոդվ. 21: Երբ կուսանդամը իր դեմ ընդունված որոշման կապակցությամբ, ներքին օրինական միջոցներից բացի դիմում է այլ միջոցների, ապա իր ակումբի անդամական ժողովի որոշմամբ կասեցվում է նրա կուսանդամությունը, իսկ գործի քննությունն ավարտվելուց հետո կարող է հեռացվել կուսակցությունից:

Հոդվ. 22: Ընդունված որոշումից դժգոհ որևէ անդամ կարող է այն բողոքարկել ակումբի անմիջական վերադաս մարմին:

Հոդվ. 23: Երբ կուսանդամը զրպարտում է մեկ այլ անդամի, ապա ամբաստանված անդամի դիմումի քննարկումից հետո զրպարտիչը ենթարկվում է տույժի՝ ընդհուպ հեռացում:

Հոդվ. 24: Քրեորեն հետապնդելի արարքներ կատարելու համար դատարանի դատավճռով դատապարտված անդամը ակումբի որոշմամբ կարող է հեռացվել կուսակցությունից:

Հոդվ. 25: Հեռացված անդամի վերաբերյալ որոշումը վերադաս մարմնի միջոցով հաղորդվում է կուսակցության բոլոր ակումբներին ու շրջանակներին:

Հոդվ. 26: Կուսակցությանը երկարատև ծառայողները հռչակվում են կուսակցության նվիրյալներ և պարգևատրվում են հատուկ շքանշանով:

Հոդվ. 27: Կուսակցության անդամն իրավունք ունի կամավորապես դուրս գալ կուսակցության շարքերից՝ այդ մասին ներկայացնելով գրավոր դիմում:

Գլուխ Գ. Ակումբներ

Հոդվ. 28: Նվազագույնը տասն անդամներից կազմված խումբը կարող է ակումբ կազմել, երբ Հանրապետական վարչությունը այլ որոշում չի ընդունում: Գյուղական վայրերում ակումբ կարող է կազմվել 5 անդամներով:

Հոդվ. 29: Նորակազմ ակումբը ճանաչվում է Հանրապետական վարչության կողմից վավերացվելուց հետո:

Հոդվ. 30: Յուրաքանչյուր ակումբ ընտրում է վարչություն, որը գործում է մեկ տարի՝ մինչև հաջորդ ընտրությունը:

Հոդվ. 31: Ակումբի վարչության նոր անդամներ ընտրելու իրավունքը, երբ նախապես փոխանդամներ չեն ընտրվել կամ արդեն իսկ ընտրվածներով հնարավոր չէ լրացնել վարչության անդամների թիվը, պատկանում է անդամական ժողովին:

Հոդվ. 32: Ակումբի վարչության և անդամական ժողովի որոշումները ընդունվում են ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

Հոդվ. 33: Ակումբի վարչությունը վարում է ակումբի գործերը և կատարում վերադաս մարմինների որոշումներն ու հրահանգները:

Հոդվ. 34: Ակումբի վարչությունը հաշվետու է անդամական ժողովին և վերադաս մարմիններին:

Հոդվ. 35: Ակումբի վարչությունը պարտավոր է երեք ամիսը մեկ իր վերադաս մարմնի կողմից սահմանված տեղեկագրով վերջինիս տեղյակ պահել ակումբի անդամների թվի, նյութական վիճակի և ընդհանուր գործունեության մասին:

Այդ տեղեկագրերից բացի, ակումբների վարչությունները պարտավոր են նաև առանձին տեղեկագրերով վերադաս մարմիններին իրազեկ պահել այնպիսի հարցերի մասին, որոնք կարևոր և օգտակար են կուսակցության համար:

Հոդվ. 36: Ակումբի անդամական ժողովը տեղի է ունենում առնվազն ամիսը մեկ: Ժողովի հրավերն ու օրակարգը ժողովից առնվազն երեք օր առաջ ակումբի վարչությունը հաղորդում է բոլոր անդամներին:

Հոդվ. 37: Ակումբի անդամական ժողովը օրինական է համարվում, եթե ներկա են նրա անդամների ամբողջական թվի կեսից ավելին[3]:

Հոդվ. 38: Երբ ժողովը առաջին գումարմամբ ձայների մեծամասնություն չի ապահովում, վարչությունը կարող է նույն ամսվա մեջ երկրորդ անգամ այն գումարել նույն օրակարգով: Երկրորդ ժողովին քվորումի համար հիմք է ընդունվում ներկաների թիվը, և նրա ընդունած որոշումները պարտադիր են բոլորի համար: Այս դրույթը կուսակցական ընտրությունների վրա չի տարածվում:

Հոդվ. 39: Արտահերթ անդամական ժողով է գումարվում, երբ այդ են պահանջում ակումբի անդամների մեկ երրորդը, ակումբի կամ վերադաս մարմնի վարչությունները:

Հոդվ. 40: Ակումբի ընդհանուր անդամական ժողովը գումարվում է շրջանակի պատգամավորական ժողովից առնվազն տասնհինգ օր առաջ:

Հոդվ. 41: Ընդհանուր անդամական ժողովում ակումբի վարչությունը տալիս է ակումբի կատարած մեկ տարվա աշխատանքի հաշվետվություն, որը ներկայացվում է նաև շրջանային պատգամավորական ժողովին:

Հոդվ. 42: Ակումբի ընդհանուր անդամական ժողովում ընտրվում են շրջանակի պատգամավորական ժողովի պատգամավորները:

Հոդվ. 43: Երբ ակումբում ծագած որևէ վեճ տեղում չի լուծվում, ապա միջամտում է անմիջական վերադաս մարմինը, որի որոշումը բոլորի համար պարտադիր է, այնքան ժամանակ, քանի դեռ դիմումի առկայությամբ այն չի քննվել շրջանային պատգամավորական ժողովում:

Հոդվ. 44: Երբ ակումբի վարչությունը չի իրականացնում վերադաս մարմնի որոշումներն ու հրահանգները, ապա վերադաս մարմնի կողմից ակումբի վարչության անվստահության հարցը դրվում է անդամական ժողովի քննարկմանը:

Հոդվ. 45: Ակումբի լուծարման իրավունքը վերապահվում է Հանրապետական վարչությանը և Հանրապետական պատգամավորական ժողովին: Ակումբի լուծարման դեպքում ակումբի գույքը հանձնվում է նրա անմիջական վերադասին:

Հոդվ. 46: Յուրաքանչյուր ակումբ տարեկան անդամավճարներից գոյացած գումարի քսանհինգ տոկոսը մուծում է իր վերադաս մարմնին:

Գլուխ Դ. Շրջանակներ

Հոդվ. 47: Շրջանակը կազմվում է Հանրապետական վարչության կողմից վավերացվելու դեպքում, մեկ կամ մի քանի ակումբներից՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքային բաժանման սկզբունքով:

Հոդվ. 48: Շրջանային պատգամավորական ժողովը, որը կազմվում է ակումբների պատգամավորներից, գումարվում է Հանրապետական պատգամավորական ժողովից առնվազն տասնհինգ օր առաջ: Ակումբների պատգամավորների ներկայացուցչական թիվը որոշում է շրջանային վարչությունը:

Շրջանային պատգամավորական արտահերթ ժողով կարող է գումարվել ակումբների մեկ երրորդի պահանջով և շրջանակի վարչության որոշմամբ:

Հոդվ. 49: Շրջանային վարչության անդամները նաև կարող են շրջանային պատգամավորական ժողովի պատգամավոր ընտրվել, սակայն շրջանային վարչության հաշվետվության քննարկման ժամանակ նրանք ձայնի իրավունք չունեն:

Հոդվ. 50: Շրջանային պատգամավորական ժողովն իրավազոր է, երբ ներկա են պատգամավորների ամբողջ թվի երկու երրորդը:

Հոդվ. 51: Շրջանային պատգամավորական ժողովը զբաղվում է շրջանակին վերաբերող խնդիրներով, ընտրում է շրջանային վարչություն և Հանրապետական պատգամավորական ժողովի պատգամավորներ:

Հոդվ. 52: Յուրաքանչյուր շրջանակ տարեկան, Հանրապետական պատգամավորական ժողովի որոշած չափով, մուծում է կատարում Հանրապետական վարչությանը:

Հոդվ. 53: Շրջանային վարչությունը կազմվում է առնվազն հինգ անդամներից և ընտրվում է մեկ տարով:

Հոդվ. 54: Շրջանային վարչությունը կատարում է Հանրապետական վարչության և Շրջանային պատգամավորական ժողովի որոշումներն ու հրահանգները:

Հոդվ. 55: Շրջանային վարչությունը հաշվետու է շրջանակի Պատգամավորական ժողովին և Հանրապետական վարչությանը:

Հոդվ. 56: Շրջանային վարչությունը պարտավոր է տարեկան առնվազն երկու անգամ Հանրապետական վարչությանը իր շրջանակի վիճակագրության, մուտք ու ելքի և գործերի վիճակի մասին տեղեկագիր ուղարկել: Բացի այդ, նա ընթացիկ թղթակցություններ է վարում Հանրապետական վարչության հետ:

Հոդվ. 57: Շրջանային վարչությունը վերաքննում, հաստատում, բեկանում կամ փոխում է ակումբների կողմից տույժեր նշանակելու որոշումները, երբ որոշումը իրեն հաղորդվելու օրվանից սկսած մեկ ամսվա ընթացքում ստացել է կուսակցականի գրավոր բողոքը:

Հոդվ. 58: Շրջանակի պաշտոնաթերթը հրատարակվում է շրջանային վարչության հսկողությամբ և պատասխանատվությամբ: Թերթի խմբագրի ընտրությունը հաստատում է Հանրապետական վարչությունը:

Հոդվ. 59: Շրջանային վարչությունը պարտավոր է Հանրապետական վարչության վավերացմանը ներկայացնել իր տարեկան նախահաշիվը (բյուջեն), ինչպես նաև դրանով չնախատեսված այլ ծախսերը:

Գլուխ Ե. Հանրապետական վարչություն և Հանրապետական պատգամավորական ժողով

Հոդվ. 60: Հանրապետական վարչությունը կուսակցության քաղաքական և գործադիր մարմինն է: Այն ընտրվում է Հանրապետական պատգամավորական ժողովի պատգամավորների ձայների ընդհանուր թվի կեսից ավելիով՝ երկու տարի ժամկետով:

Հոդվ. 61: Հանրապետական վարչության անդամները անհատապես և հավաքաբար պատասխանատու են Հանրապետական պատգամավորական ժողովին:

Հոդվ. 62: Հանրապետական վարչությունը կազմավորվում է առնվազն տասնհինգ անդամներից: Երբ նրա անդամներից մեկը կամ մի քանիսը այլևս ի վիճակի չեն կատարելու իրենց պարտականությունները, ապա նրանց փոխարինում են Հանրապետական պատգամավորական ժողովում ընտրված փոխանդամները՝ առավելագույն քվեի ստացման

digitised by A.R.A.R.@

Կուսակցական

հերթականությամբ:

Հոդվ. 63: Հանրապետական վարչությունը ինքն է ընտրում իր Դիվանը:

Հոդվ. 64: Իր որոշումները գործադրելու եւ կուսակցության ընդհանուր գործերին ընթացք տալու համար Հանրապետական վարչությունը, հարկ եղած դեպքում, նշանակում է լիազորներ, հանձնաժողովներ, վարձում է քարտուղարուհիներ, գործավարներ եւ ուրիշ պաշտոնյաներ:

Հոդվ. 65: Հանրապետական վարչությունը վերանայում է ակումբների եւ շրջանակների պատգամավորական ժողովների կողմից տույժեր նշանակելու որոշումները, երբ կուսանդամը գրավոր բողոք է ներկայացրել որոշումն իրեն հաղորդվելու օրվանից սկսած երեք ամսվա ընթացքում:

Հանրապետական վարչությունը իրավասու է անմիջականորեն կասեցնել որեւէ անդամի կուսակցականությունը կամ նրան հեռացնել կուսակցությունից:

Հոդվ. 66: Կուսակցության հրատարակչական եւ լրատվական գործունեությունն իրականացնում է Հանրապետական վարչությունը:

Հոդվ. 67: Հանրապետական վարչության պարտականությունն է.

ա) գործադրել Հանրապետական պատգամավորական ժողովում ընդունված որոշումները եւ վարել կուսակցության ընդհանուր գործերը,

բ) կանոնավոր հարաբերություններ մեջ լինել բոլոր շրջանակների հետ, ուղղություն տալ նրանց կուսակցության ներքին եւ արտաքին քաղաքականությանը համապատասխան,

գ) կուսակցության սկզբունքներն ու քաղաքականությունը տարածելու համար տնօրինել քարոզչության միջոցները,

դ) շրջաբերականներով առնվազն երկու ամիսը մեկ ակումբներին եւ շրջանակներին իրազեկ պահել կուսակցության ընդհանուր գործունեության, ինչպես նաեւ նրան շահագրգռող այլ հարցերի մասին,

ե) հաշվետու շրջանի գործունեության եւ ամավարկի համար առաջարկներ ներկայացնել Հանրապետական պատգամավորական ժողովի:

Հոդվ. 68: Հանրապետական վարչությունն իրավասու է բեկանելու շրջանային վարչությունների որոշումները, երբ դրանք հակասում են կուսակցության որդեգրած սկզբունքներին:

Հոդվ. 69: Հանրապետական վարչությունը իրավասու է լուծարելու որեւէ շրջանային վարչություն, երբ այդ վարչությունը զգուշացվելուց հետո էլ շարունակում է գործել կուսակցության սկզբունքներին եւ քաղաքականությանը հակառակ կամ անտեսում է նրա հրահանգները:

Նշված դեպքում Հանրապետական վարչությունը նշանակում է ժամանակավոր շրջանային վարչություն, միաժամանակ հրահանգելով գումարել շրջանային արտահերթ պատգամավորական ժողով, որն ընտրում է շրջանային նոր վարչություն:

Հոդվ. 70: Հանրապետական վարչությունն իրավասու է փոխհարաբերություններ հաստատել այլ քաղաքական կուսակցությունների եւ կազմակերպությունների հետ:

Հոդվ 71: Հանրապետական վարչության անդամներն իրավասու են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցելու կուսակցական բոլոր մարմինների նիստերին:

Հոդվ. 72: Հանրապետական վարչության անդամները պարտավոր են Հանրապետական պատգամավորական ժողովում հավատարմության ուխտ կատարել կուսակցության սկզբունքներին ու շահերին:

Հոդվ. 73: Հանրապետական պատգամավորական ժողովը կուսակցության գերագույն օրենսդիր եւ հսկող մարմինն է:

Հոդվ. 74: Հանրապետական պատգամավորական ժողովը կազմավորվում է կուսակցության բոլոր ակումբներից ընտրված պատգամավորներից, որոնց քվոտաները որոշում է Հանրապետական վարչությունը: Երբ կուսակցության ակումբները միավորված են շրջանակի մեջ, ապա ակումբները պատգամավորներ են առաջադրում շրջանային պատգամավորական ժողովի համար, իսկ շրջանային պատգամավորական ժողովը՝ Հանրապետական պատգամավորական ժողովի համար՝ Հանրապետական վարչության կողմից սահմանված քվոտայով:

Հոդվ. 75: Արտահերթ պատգամավորական ժողով գումարվում է.

ա) Հանրապետական վարչության անդամների երկու երրորդի պահանջով,

բ) կուսակցության բոլոր անդամների երկու երրորդի գրավոր պահանջով,

գ) Հանրապետական վարչության անդամների կեսից ավելիի կորուստի դեպքում,

դ) բոլոր շրջանային վարչությունների մեկ երրորդի պահանջով,

ե) Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի պատգամավորների ընտրություններից երեք ամիս առաջ,

զ)՝ Հայաստանի Հանրապետության նախագահի ընտրություններից երկու ամիս առաջ:

Հոդվ. 76: Հանրապետական վարչությունը պարտավոր է Հանրապետական պատգամավորական ժողովի գումարման ժամկետից մեկ ամիս առաջ բոլոր շրջանակներին ուղարկել օրակարգի եւ կարեւոր փաստաթղթերի նախագծերը:

Այս պահանջները չեն տարածվում պատգամավորական արտահերթ ժողովների գումարման վրա:

Հոդվ. 77: Հանրապետական պատգամավորական ժողովի պատգամավոր ընտրված Հանրապետական վարչության անդամները վարչության հաշվետվության հաստատման ժամանակ քվեարկելու իրավունք չունեն:

Հոդվ. 78: Յուրաքանչյուր պատգամավոր ունի մեկ ձայն:

Հոդվ. 79: Հանրապետական պատգամավորական ժողովի յուրաքանչյուր մասնակից պարտավոր է ժողովի սկզբում կատարել եւ ապա՝ ստորագրել ուխտ:

Հոդվ. 80 Հանրապետական պատգամավորական ժողովը՝

ա) ընտրում է իր ղեկավար մարմինը,

բ) որոշում է իր օրակարգը, ժողովի աշխատակարգը եւ տեւողությունը,

գ) որոշում է կուսակցության ներքին ու արտաքին քաղաքականության ուղղվածությունը, ինչպես նաեւ գործելակերպի ընդհանուր գծերը,

դ) քննում եւ վավերացնում է Հանրապետական վարչության տեղեկագրերն ու հաշիվները,

ե) բողոքի դեպքում քննում եւ տույժեր է սահմանում Հանրապետական վարչության անդամներից որեւէ մեկի կամ ամբողջ Հանրապետական վարչության նկատմամբ, նախապես ստանալով Կարգապահական ատյանի եզրակացությունը,

զ) ընտրում է Հանրապետական վարչություն,

է) ընտրում է Հանրապետական վարչության երեք փոխանդամ,

ը) ընտրում է Կարգապահական ատյան,

թ) ընտրում է Հաշվեքննիչ հանձնաժողով,

ժ) ընդունում է կուսակցության Ծրագիրն ու Կանոնադրությունը եւ անհրաժեշտության դեպքում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարում դրանց մեջ,

ժա) հաստատում է կուսակցության պաշտոնաթերթի եւ պարբերականների խմբագիրներ,

ժբ) առաջադրում է ՀՀ նախագահի թեկնածու:

Հոդվ. 81: Հանրապետական պատգամավորական ժողովը օրինական է, երբ նրանում ներկայացված են շրջանակների երկու երրորդը եւ 74-րդ հոդվ. համաձայն՝ ընտրվելիք պատգամավորների ամբողջական թվի կեսից ավելին: Երբ Հանրապետական պատգամավորական ժողովի նիստերին ներկա են լիազորությունները վավերական ճանաչված պատգամավորների թվի կեսից ավելին, ապա նիստերը համարվում են օրինական:

Հոդվ. 82: Հանրապետական պատգամավորական ժողովի որոշումներն ընդունվում են ներկաների մեծամասնությամբ, բացառությամբ այն խնդիրների, որոնց համար անհրաժեշտ է պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների երկու երրորդը: Այդ խնդիրներն են.

ա) Ծրագրի ու Կանոնադրության փոփոխությունը,

բ) ամավարկի հաստատումը:

գ) Ռամկավար Ազատական կուսակցության դադարեցումը:

Հոդվ. 83: Հանրապետական պատգամավորական ժողովի արձանագրություններն ու նրանց կից փաստաթղթերը ի պահ եւ ի գործադրություն են տրվում Հանրապետական վարչությանը:

Հոդվ. 84: Հանրապետական պատգամավորական ժողովի որոշումների ու բանաձեւերի, ինչպես նաեւ ծրագիր-կանոնադրության հարցերի մեկնաբանության շուրջ Հանրապետական վարչության ու շրջանակների միջեւ անհամաձայնություն ծագելու դեպքում պարտադիր Հանրապետական վարչության տեսակետն է: Շրջանային վարչությունները կարող են միայն իրենց դիտողություններն ու առաջարկները ուղարկել Հանրապետական պատգամավորական ժողովին:

Գլուխ Զ. Խրախուսանքի միջոցներ: Կարգապահական տույժեր: Կարգապահական ատյան:

Հոդվ. 85: Ռամկավար Ազատական կուսակցության անդամներին խրախուսելու իրավասություն ունեն՝

ա) ակումբների վարչությունները,

բ) շրջանակների վարչությունները,

գ) Հանրապետական վարչությունը:

Հոդվ. 86: Խրախուսանքի միջոցներն են՝ Շնորհակալության հայտնելը, Դրամական պարգեւատրումը, Հատուկ կրծքանշանով պարգեւատրելը եւ «Կուսակցության նվիրյալ» հատուկ շքանշանով պարգեւատրելը:

Հոդվ. 87: Շնորհակալություն հայտնելու եւ դրամական պարգեւատրումների վերաբերյալ ակումբների եւ շրջանակների վարչությունների որոշումները վերջնական են:

Հատուկ կրծքանշանով եւ «Կուսակցության նվիրյալ» հատուկ շքանշանով վարչությունների միջնորդությունները ենթակա են հաստատման ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության կողմից:

Հոդվ. 88: Կուսակցական տույժերի միջոցներն են ընկերական քննադատությունը, հանդիմանությունը, նախազգուշացումը, նկատողությունը (խիստ նկատողությունը), կուսակցության անդամության կասեցումը, կուսակցությունից հեռացումը:

Հոդվ. 89: Ընկերական քննադատության, հանդիմանության, նախազգուշացման, նկատողության (խիստ նկատողության) վերաբերյալ ակումբների եւ շրջանային վարչությունների որոշումները կուսակցականի կողմից կարող են բողոքարկվել Հանրապետական վարչություն, իսկ վերջինիս որոշումից դժգոհ մնալու դեպքում՝ Կարգապահական ատյան, որի որոշումը վերջնական է:

Կուսակցության անդամությունը կասեցնելու եւ կուսակցությունից հեռացնելու վերաբերյալ ակումբների եւ շրջանային վարչությունների որոշումները կարող են բողոքարկվել ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչություն, ապա՝ Կարգապահական ատյան, որի որոշումը վերջնական է:

Հոդվ. 90: Հանրապետական վարչությունն իրավասու է անմիջականորեն կասեցնելու որեւէ անդամի կուսանդամությունը կամ հեռացնելու նրան կուսակցության շարքերից, երբ նա զրպարտում է կուսակցության մեկ այլ անդամի, կատարում է քրեորեն հետապնդելի արարք, երբ նա գործում է կուսակցության ընդհանուր քաղաքականության դեմ, կուսակցության ընդհանուր կարգապահությունը խախտող կամ կուսակցությունը վարկաբեկող արարքներ է թույլ տալիս, երբ ՀՀ Գերագույն խորհրդում ՀՌԱԿ կուսակցական խմբակցության անդամի գործունեությունը կոպիտ կերպով խախտում է խմբակցության Կանոնադրությունը կամ նա հրապարակորեն հանդես է գալիս խմբակցության դիրքորոշումների դեմ, կամ երբ Գերագույն խորհրդում քվեարկում է ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության տվյալ հարցով նախապես կայացված որոշումներին հակառակ:

Հոդվ. 91: Կուսակցական տույժ տալու վերաբերյալ Հանրապետական վարչության որոշումը կարող է բողոքարկվել կուսակցականի կողմից Կարգապահական ատյան, որի որոշումը վերջնական է:

Հոդվ. 92: Ակումբների եւ շրջանային վարչությունների կողմից խրախուսանքի ենթարկելու եւ կուսակցական տույժեր տալու որոշումները կայացվում են դրանց անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացառությամբ կուսանդամությունը կասեցնելու եւ կուսակցությունից հեռացնելու որոշումների, որոնք կայացվում են դրանց անդամների երկու երրորդի քվեով:

Կուսանդամությունը կասեցնելու եւ կուսակցությունից հեռացնելու որոշումները Հանրապետական վարչությունում եւ Կարգապահական ատյանում կայացվում են դրանց անդամների ձայների երկու երրորդով:

Հոդվ. 93: Կուսակցական տույժերի նշանակման հարցերը քննարկվում են կուսանդամի մասնակցությամբ, սակայն երբ նա չի ներկայանում նիստի, կուսակցական մարմինն իրավասու է այդ մասին ընդունել հատուկ որոշում եւ հարցը քննարկել նրա բացակայությամբ:

Հոդվ. 94: Ռամկավար Ազատական կուսակցության Կարգապահական ատյանը կազմված է յոթ անդամից, որոնց անհատական կազմը ընտրում է Հանրապետական պատգամավորական ժողովը պատգամավորների ձայների ընդհանուր թվի կեսից ավելիով եւ երկու տարի ժամկետով:

Հոդվ. 95: Կարգապահական ատյանի անդամ կարող են ընտրվել առնվազն մեկ տարվա կուսակցական պատկանելություն ունեցող անձինք:

Կարգապահական ատյանի անդամներ չեն կարող ընտրվել Հանրապետական վարչության անդամները, փոխանդամները եւ Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները:

Հոդվ. 96: Կարգապահական ատյանն իր կազմից ընտրում է ատյանի նախագահին եւ քարտուղարին:

Հոդվ. 97: Կարգապահական ատյանին դիմելու իրավունք ունեն տույժեր ստացած կուսանդամները, ակումբները, շրջանակները, նրանց վարչությունները, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը:

Գլուխ Է. Հաշվեքննիչ հանձնաժողով

Հոդվ. 98: ՀՌԱԿ ակումբների, շրջանակների եւ Հանրապետական վարչության ընթացիկ եւ տարեկան ֆինանսական գործունեությունն ստուգելու համար Հանրապետական պատգամավորական ժողովը պատգամավորների ձայների ընդհանուր թվի պարզ մեծամասնությամբ ընտրում է Հաշվեքննիչ հանձնաժողով՝ երկու տարի ժամկետով:

Հոդվ. 99: Հաշվեքննիչ հանձնաժողովը կազմված է հինգ անդամից: Հաշվեքննիչ հանձնաժողովի անդամ կարող են ընտրվել առնվազն մեկ տարվա կուսակցական պատկանելություն ունեցող անձինք:

Հաշվեքննիչ հանձնաժողովի անդամներ չեն կարող ընտրվել Հանրապետական վարչության անդամները, փոխանդամները եւ Կարգապահական ատյանի անդամները: Ակումբների եւ շրջանակների վարչականները, հաշվեքննիչ ատյանում ընտրվելու պարագայում, վայր են դնում իրենց լիազորությունները:

Հոդվ. 100: Հաշվեքննիչ հանձնաժողովն իր կազմից ընտրում է հանձնաժողովի նախագահին եւ քարտուղարին:

Հոդվ. 101: Հաշվեքննիչ հանձնաժողովը ակումբներում եւ շրջանակներում ֆինանսական գործունեության ստուգումներ է անցկացնում Հանրապետության վարչության առաջարկով:

Հոդվ. 102: Հաշվեքննիչ հանձնաժողովը պարտավոր է Հանրապետական պատգամավորական ժողովին հաշվետվություն տալ Հանրապետական պատգամավորական ժողովների միջեւ ընկած ժամանակաշրջանում կուսակցական բոլոր կառույցներում ֆինանսական գործունեության վիճակի մասին:

Գլուխ Ը. Սեփականության եւ միջոցների գոյացման աղբյուրներ

Հոդվ. 103: Կուսակցությունը, ամավարկից բացի, կարող է ունենալ իր հիմնադրամը, որից գոյացած տոկոսի եւ անհրաժեշտության դեպքում մայր գումարի իրացման կարգը որոշում է Հանրապետական պատգամավորական ժողովը:

Հոդվ. 104: Կուսակցության միջոցները գոյանում են անդամատուրքերից, անդամավճարներից, կուսակցական մամուլից, հրատարակչական գործունեությունից, ոչ պետական աղբյուրներից ստացվող նվիրատվություններից, կտակներից եւ օրենքով չարգելված այլ միջոցառումներից ու գործարքներից:

Հոդվ. 105: Կուսակցության սեփականությունը հանդիսացող շարժական ու անշարժ գույքի տնօրինման վերին իրավասությունը պատկանում է Հանրապետական վարչությանը:

Գլուխ Թ. Վերանորոգություն

Հոդվ. 106: Սույն Կանոնադրության հոդվածները վերանայելի են միայն Հանրապետական պատգամավորական ժողովում:

Հոդվ. 107: Ռամկավար Ազատական կուսակցության գործունեության դադարեցման հարցը լուծվում է Հանրապետական պատգամավորական ժողովում պատգամավորների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ:

Գործունեության դադարեցման դեպքում Ռամկավար Ազատական կուսակցության ունեցվածքն ու միջոցները օգտագործվում են Հանրապետական պատգամավորական ժողովի կողմից որոշված նպատակների համար:

1. Այսուհետեւ՝ Ռամկավար Ազատական կուսակցություն:

2. Դիվան՝ ատենապետ (փոխատենապետ), ատենադպիր (փոխատենադպիր), գանձապահ (փոխգանձապահ) եւ խորհրդական:

3. Ակումբի այն անդամները, որոնց ներկայությունը նախորդ ընդհանուր անդամական ժողովում մեծամասնության քվեով պարտադիր չի ճանաչվել, երկարատեւ հիվանդության կամ ընդհանուր ժողովի կողմից անխուսափելի համարված այլ պատճառով, շարունակում են ակումբի մեջ իրենց անդամակցությունը եւ անդամական իրավունքները, բայց ձայների մեծամասնություն գոյացնելու համար հաշվի չեն առնվում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Սփյուռք

«Արմինիըն Միրրոր Սփեքթեյթոր» շաբաթաթերթը հաղորդում է, որ համագումարի երկու նիստերի ընթացքում քննարկվել են զանազան հարցեր եւ որոշում ընդունվել ընդլայնելու ԹՄՄ-ի գործունեությունն ինչպես սփյուռքում, այնպես էլ Հայաստանում։ Այդ առնչությամբ հարց է դրվել Երեւանում բացելու» գործերի համար։ Տիգրան Ամասյանի անվան գավաթը տրվել է Լոս Անջելեսի մասնաճյուղին՝ որպես ամենաակտիվի։ Ընտրվել է ԹՄՄ-ի կենտրոնական վարչություն 1994-95 տարեշրջանի համար, որի կազմում ընդգրկվել են դոկտ. Գեւորգ Քեչիչյանը (ատենապետ), Երվանդ Ազատյանը, Ջորջ Մանուկյանը եւ Վաչե Սեմերջյանը (փոխա-

Համագումարի ավարտին տեղի է ունեցել նաեւ ընդունելություն ՀԲԸՄ-ի Ալեք Մանուկյան դպրոցի «Արշավիր եւ Նադյա Գյուլջյան» դահլիճում, հովանավորությամբ Հրաչյա Սեդրակյանի, որը ԹՄՄ-ի հիմնադիրներից է, եւ նախագահությամբ Տիկին Իզաբել Առնոսյան-Հոջունի, որը ԹՄՄ-ին նվիրված անձնավորություն է։ Ներկաների

ԹՄՄ-ի 20-րդ համագումարը՝ Մոնրեալում

Հունիսի 4-ին, դոկտ. Գեւորգ Քեչիչյանի նախագահությամբ Մոնրեալի (Կանադա) Թեքեյան մշակութային կենտրոնում տեղի է ունեցել Թեքեյան մշակութային միության 20-րդ համագումարը, որին մասնակցել են պատվիրակություններ միության 14 մասնաճյուղերից։

մի գրասենյակ, որը կհամակարգեր ամերիկա-կանադական շրջանային վարչությունների մշակութային եւ կրթական գործունեությունները Հայաստանի ԹՄՄ-ի հետ։

Համագումարը բարձր է գնահատել Լոս Անջելեսի Արշակ Տիգրանյան դպրոցի տնօրենի, հովանավորների եւ դասատուների նվիրվածությունը, Լոնդոնի «Թեքեյան-Տրասթի» ակտիվ գործունեությունը Երեւանում մշակութային կենտրոնի շենքի վերակառուցման գործում, «ԹՄՄ-ի Հրատարակությունների ֆոնդ» կոմիտեի աշխատանքները։ Որոշվել է 1993 թվի Վահագն եւ Ռիտա Պալյանների անվան լրագրության մրցանակը շնորհել երկամսյա վաստակաշատ խմբագիր եւ լիբանանյան խորհրդարանի նախկին անդամ Տիգրան Թոսունյանին, իսկ Հայկաշեն եւ Մարի Ուզունյան գրական մրցանակը՝ գրող Ստեփան Ալաջաջյանին եւ բանաստեղծ Արտեմ Հարությունյանին, համապատասխանաբար «Լուսավորյալ խոռոմներ» եւ «Հրեհր հինավուրց հո-

Տիկին Իզաբել Առնոսյան-Հոջունը գավաթը ներկայացնում է Վաչե Սեմերջյանին, կողքին Հրաչյա Սեդրակյանը եւ Գեւորգ Քեչիչյանը

ատենապետներ), դոկտ. Նուբար Պերպերյանը (ատենադպիր), Վահագն Բալյանը (գանձապահ), Պետրոս Փիանտարյանը, դոկտ. Հարություն Արզումանյանը, Հարություն Եռեգյանը, դոկտ. Արշավիր Գյուլջյանը, Ավեդիս Մանուկյանը, Համբարձում Պեշտըմալճյանն ու Անդրանիկ Փոլադյանը։

բվում են նաեւ ճանաչված հայագետներ՝ Ժան Պիեռ Մահեն, Պիտեր Քաուն, Ջոն Գրեփինը, Կարեն Յուզբաշյանը, Ավետամա Ալանյանը եւ Մարկ Նշանյանը, որոնք բոլորն էլ այդ օրերին մասնակցում էին Մոնրեալի համալսարանում կազմակերպված հայագիտական գիտաժողովին։ Հ. Օ.

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Բոյան մրցանակը՝ Հաշյանին

Ամերիկայում գործող Հայ ուսանողների ընկերությունը Արա Բոյանի անվան իր տարեկան մրցանակը որոշել է այս տարի շնորհել գրող-վիպասան Ջեյմս Հաշյանին, հաղորդում է «Արմինիըն Միրրոր Սփեքթեյթոր» շաբաթաթերթը։ Հաշյանը, որ նախկին լրագրող է Բոստոնից, իր կյանքի զգալի մասն անց է կացրել հասարակական-քաղաքական ասպարեզում եւ 1957 թվականից մինչեւ թոշակի անցնելը՝ 1988-ին, գրել է ԱՄՆ-ի նախագահների ճառերից շատերը։ Լինելով խորհրդավոր ու արտասովոր մի անձնավորություն, նա վարել է հետաքրքիր արկածներով լի կյանք, աշխարհի զանազան վայրերում ճանապարհորդելով, լինելով մազլցելով, քարանձավներ հետազոտելով եւ տարբեր մշակույթների հետ շփվելով։ Այդ բոլորը հարուստ նյութ են մատակարարել իր հրատարակած 24 արկածային գրքերի համար, որոնք բոլորն էլ պատված են խորհրդավորության ու սարսափի քողով եւ դարձել են բեստսելլերներ։ Ընթերցողը չթուլացող լարվածությամբ է հետեւում նրա հերոսների ճակատագրին։ Նրա գրքին են պատկանում «Մամիկոն» վեպը, որի բուրժահայ կերպարը քաղաքական թվականներին վերահաստատվելով Բոստոնում մարդասպան է դառնում գալիս ընտանեկան սիրո, արժանապատվության պահպանման եւ նոր աշխարհում արմատներ գցելու անհրաժեշտությունից դրդված, ֆրանսերեն լեզվով գրված «Վրեժի համը» վեպը, որ հայկական կոտորածների մասին է եւ «Շանիդար» հատորը, որը պատմում է Իրան-Իրաք-Թուրքիա սահմանի վրա գտնվող նույնանուն քարանձավի շուրջը կատարվող հնէաբանական պեղումների եւ արշավախմբից խորհրդավոր պայմաններում անհետացած մասնագետների մասին։

Ավելացնենք, որ Արա Բոյան մրցանակը հիմնվել է 1973 թվին եւ Հայ ուսանողների ընկերության կողմից շնորհվում է ամեն տարի Ամերիկայում ապրող ծնունդով հայ այն անձնավորություններին, որոնք աչքի են ընկնում հումանիտար գիտությունների եւ արվեստների բնագավառում։ Հ. Օ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ընդամենը 0,07 տոկոս մշակույթի համար

Մշակութալուսավորական նպատակների համար, միջին վիճակագրական տվյալներով, հայ ընտանիքի բյուջեից ներկայումս ծախսվում է լոկ՝ 0,07 տոկոսը։ Ընտանեկան բյուջեների հետազոտման արդյունքների համաձայն, որն անց է կացրել Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական վարչությունը, ընտանեկան եկամտի գերակշիռ մասը՝ 66,9 տոկոսը ծախսվում է սննդի վրա։ Ոչ պարենային ապրանքներ գնելու հարկադիր ծախսերը կազմում են 21,3 տոկոս։ Ներկայումս Հայաստանում միջին աշխատավարձը կազմում է 900 դրամ, ինչը գործող փոխարկելի արժեքի վերածած հավասար է 4,5 հազար ռուբլու կամ 2,5 ամերիկյան դոլարի։ Մինչդեռ մեկ կգ կարագի գինը Երեւանի շուկաներում հասել է 1000 դրամի, մսինը՝ 800, պանրինը՝ 800, կարտոֆիլինը՝ 70-80 դրամի։

ԵՐԵՎԱՆ •

Ազգային ֆիլմադարանի նոր փառատոնը

Հայաստանի ազգային ֆիլմադարանը եւ Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատունը Երեւանի «Մոսկվա» կինո-

թատրոնում այս կիրակի կսկսեն Ֆրանսուա Տրյուֆոյի ֆիլմերի հետահայաց ցուցադրությունը։ Փառատոնի ընթացքում կներկայացվեն «Հրակեք դաշնակահարի վրա», «Ժյուլ եւ Ջիմ», «Գողացված համբույրներ», «Երկու անգլուհի եւ կոնտինենտը», «Կանայք սենյակը», «Կանանց սիրող տղամարդը», «Վերջին մետրո» ֆիլմերը։ Փառատոնի բացումը կցուցադրվի «Վերջին մետրո» (ժամը 10-ին), ուսանողների համար՝ անվճար։

ՅՈՒԲԻԼԵԱՆԿԱՆ

Թումանյանը՝ երեխաների աչքերով

ԱՐԱՄ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Թումանյանի տուն-թանգարանում բացվեց Հակոբ Կոջոյանի անվան գեղարվեստի դպրոցի սաների ցուցահանդեսը, որը նվիրված էր Հովհաննես Թումանյանի ծննդյան 125 ամյակին։ Ներկայացված էին Թումանյանի հեքիաթների ու պատմվածքների ձեւավորումները։

Կարելի՞ է արդյոք անտարբեր անցնել «Քաջ Նազարի», «Սասունցի Դավթի», «Մի կաթիլ մեղրի» կողքից, երբ դրանք արված են մանկական բացառիկ հմտությամբ։

Բացման խոսքով հանդես եկավ դպրոցի տնօրեն Մնացական Փիլոյանը։ Կարմիր ժապավենը կտրեց մի փոքրիկ աղջիկ՝ պայմանով, որ այդ ժապավենը կպահպանի մինչեւ կյանքի վերջը։

Բացման ավարտից հետո դպրոցի, բերեւս ամենավաստակաշատ ուսուցիչը՝ նկարիչ Կարլեն Հովսեփյանը, հայտնեց, որ այս ցուցահանդեսը թումանյանական բնույթով թվով չորրորդն է։ Առաջինը տեղի է ունեցել Թումանյանի 100 ամյակի առթիվ, այնուհետեւ երկու անգամ ցուցադրվել է արտասահմանում, մեկ անգամ Մոսկվայում։ Նա ասաց, որ իրենց սաներն ի վիճակի են մրցել աշխարհի ցանկացած ծայրի հասակակիցների հետ։ Եւ պատահական չէ, որ Կոջոյանի դպրոցը միշտ առաջնակարգ տեղեր է գրավել միջազգային մրցույթներում։ Իսկ այն հարցին, թե ի՞նչ անցյալ, ի՞նչ ներկա եւ ինչպիսի՞ ապագա ունի Կոջոյանի դպրոցը, պրն. Հովսեփյանը ժպիտը դեմքին պատասխանեց. «60-ական թվականներին, երբ մենք եւ պրն. Փիլոյանը, ավարտեցինք գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը, ինստիտուտի ռեկտոր Արա Սարգսյանն առաջարկեց ստեղծել այս դպրոցը։ Եւ մեր ուժերով, տեր Թոփիկի դպրոցի նման, շատ անգամ նաեւ մեր սեփական միջոցներով ու նկարչական ներով ոտքի կանգնեցրինք Կոջոյանի անվան գեղարվեստի դպրոցը։ Հիմա երեխաների վրա ազդում են ծանր պայմանները։ Առաջ նրանք ավելի լավ էին նկարում, բայց այժմ ավելի ազատ են մտածում, լավ են տեսնում աշխարհը։ Չնայած դրան, շատ բան ունեն սովորելու հնից, պակասում է միայն աշխատասիրությունը։ Իսկ ապագայի մասին չեմ կարող որեւէ բան ասել։ Դա կորոշի եկող ուսուցչական սերունդը։ Մենք ավանդույթներ ենք ստեղծել, եւ կարեւորը դրանք պահպանելն է։ Ինձ թվում է, որ Կոջոյանի դպրոցը չունի բավարարվելու եղած արդյունքով»։

ԿԻՆՈ

«Գործակալ 007»-ի նոր դերակատարը՝ իռլանդացի

Նորաձեւության նման, ֆիլմաշարերը նույնպես փոփոխության կարիք են զգում։ Հանդիսատեսների հետաքրքրությունը միշտ վառ պահելու, դեմքերի լարվածությունը նոր ավյուն ներարկելու նպատակով, ֆիլմարտադրիչները ժամանակ առ ժամանակ հայտնի հերոսի դերակատարին փոխարինում են մի այլ՝ ավելի երիտասարդ, հմայիչ ու ավելի արագաշարժ դերասանով։ Վերջերս «հատուկ թույլտվություն» ունեցող Ջեյմս Բոնդի հերոսական ֆիլմի դերասան է ընտրվել Պիըրս Բրոսնանը։ «Մենք ուզում ենք «կծոտել» այդ կերպարին եւ տեսնել, թե էլ ինչ սասանայական գծեր են թաքնված նրանում», ասել է նա, որպես այդ դերի ապագա մարմնավորողի՝ ունկնդիրների շրջանում դեռ ոչ այնքան մեծ վստահություն ներշնչելով իր անձի հանդեպ։

Մի քանից հետո, երբ հմայիչ դերասան Թիմոթի Դալտոնը («Ջեյն Էյր»), որ նկարահանվել է Ռեթ Բաթլերի դերում Մարգրեթ Միչելի հայտնի «Քամուց քշվածները» ֆիլմի շարունակությունը հանդիսացող հեռուստասերիային «Սկարլեթ» ֆիլմում, վերջերս հարցազրույցի ժամանակ հայտարարեց, թե ընդհանրապես հրաժարվում է այլեւս Ջեյմս Բոնդի դերը կատարելուց, կինոսիրողների շրջանում հարց առաջացավ, թե ո՞վ կփոխարինի նրան։ Մամուլում կգտնուր հաղորդումներ երեւացին հավանական թեկնածուներ Մել Գիբսոնի («Համլետ», «Խելագար Մաքսը», «Մահացու զենքը» եւ այլն) եւ Լայամ Նիիսոնի մասին։ Բայց նրանք, ըստ երեւույթին, չբավարարեցին հայտնի գաղտնի գործակալ 007-ին ներկայացված պահանջները։ Ըստ Time շաբաթաթերթի հունիսի 20-ի համարի, չար ուժերի դեմ արեւմուտքի պաշտպան, միշտ քարեստ եւ քարեկիրթ, հակառակորդին սպանելու եւ անհամար սիրուհիներին համբուրելու

Ավելացնենք, որ Բոնդի մասին ֆիլմաշարը սկսվել է 1962 թվականից, երբ ռեժիսոր Տերենս Յանգն ըստ Յան Ֆլեմինգի պատմվածքի նկարահանեց «Դոկտոր Նո» ֆիլմը, որտեղ գաղտնի գործակալ 007-ի դերով հանդես էր գալիս Շոն Կոններին։ Այդ դերում նրան հաջորդեցին Ռոջեր Մուրը («Ոսկյա ատրճանակով մարդը», 1975 եւ «Լրտեսը, որն ինձ սիրում էր», 1977) եւ Թիմոթի Դալտոնը («Սպանելու թույլտվություն»), որոնք մեծ վարպետությամբ մարմնավորեցին իսկայական ոգին պահանջող այդ դերը։ Այնուհետեւ Բոնդի հերոսական դերասանը դարձավ Ջորջ Լեյզենբին, որն ընդամենը մեկ ֆիլմում է հանդես եկել։

Երբ նշենք, որ Շոն Կոններին շոտլանդացի է, Ռոջեր Մուրը՝ անգլիացի, Դալտոնը՝ ուելսցի եւ վերջապես Պիըրս Բրոսնանը՝ իռլանդացի, ապա պարզ հետեւությունը կլինի այն, որ Հոլիվուդն այդ դերը չի վստահում... ամերիկացիներին։

Հ. Օ.

ՖՐԱՆՍԻԱ

Սպիլբերգ եւ Փելեշյան. Այսօր կինոյում

«Ով գիտե, թե ինչեր կաներ Փելեշյանն իր մոնտաժի հրաշխային տեսությամբ, եթե տրամադրության տակ ունենար այնպիսի տեխնիկական միջոցներ, ինչպիսին ունի Սթիվեն Սպիլբերգը։ Փելեշյանը չի տեսել «Աստղային պատերազմները», ափսոս։ Ավաղ, Սպիլբերգը եւս ոչինչ չի տեսել Արթուր Փելեշյանի գործերից», այսպես տասնմեկ տարի առաջ հսպանական «Ուեստա» թերթում գրել է Ջուլիետո Բյեգան։

Երեկ Սթիվեն Սպիլբերգը ժամանեց Մոսկվա՝ մասնակցելու այս տարվա բազմակի օսկարակիր իր ֆիլմի՝ «Շինդլերի ցուցակի» մոսկովյան պրեմիերային։ Դրանից առաջ ռուսական հեռուստատեսությունը ներկայացրեց ֆիլմից հատվածներ՝ հեղինակի մեկնաբանությամբ։

«Հոմո սապիենս»

Իսկ Արտավազդ Փելեշյանը, ըստ կգտնուր տեղեկությունների (նա չի սիրում իրեն շրջապատել լրագրողներով), դեռեւս գտնվում է Ֆրանսիայում, որտեղ ժամանակցում էր Պանտենի վավերագրական ֆիլմերի 3-րդ փառատոնին՝ «Հայֆիլմի» արտադրության «Վախճան» եւ «Կյանք» ժապավեններով։ Վերջիններս Հայաստանում դեռեւս չեն ցուցադրվել, եւ կարծիք կա, որ դրանց գոնե կրկնօրինակները Հայաստանում գոյություն չունեն։ Կինոբեմադրիչը ֆրանսիական կինեմատոգրաֆին մի վերապահություն եւս արել է. «Հոմո սապիենս» նկարահանվելու է ֆրանսիական կինոստուդիաներից մեկում։

Ռ. Խ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
Մարզական
LEVON TRAVEL
«Ազգը» լուսաբանում է «Լեւոն Թրավըլի» աջակցությամբ
WorldCup USA94

Ամերիկացիները «ջարդեցին» առաջնության ֆավորիտին

Կոլումբիայի նախագահը ոգևորում է իր թիմին, սակայն ...

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես

Առաջնության օրագիր

Ռումինիա-Շվեյցարիա 1-4
Հաջի Ռում., Սուտեր, Կնուպ, Բրեգի, Շապյուիզա Շվեյց.
ԱՄՆ-Կոլումբիա 2-1
Ստյուարտ ԱՄՆ, Էսկոբար (սեփ. դարպ.), Վալենսիանո Կոլումբ.

A խումբ

	մ	խ	հ	ո	պ	գ
1. Շվեյցարիա	4	2	1	1	0	5-2
2. ԱՄՆ	4	2	1	1	0	3-2
3. Ռումինիա	3	2	1	0	1	4-5
4. Կոլումբիա	0	2	0	0	2	2-5

Աննկարագրելի անհամբերությամբ էր սպասվում ԱՄՆ–Կոլումբիա բախտորոշ հանդիպումը: Գուշակություններն ու կարծիքներն անորոշ էին.

Ստիվ Սեմփսըն (ԱՄՆ-ի մարզիչ)

«Մենք արդեն ցույց տվեցինք, որ բարելավել ենք մեր խաղը, բայց տակավին դեռ գոհ չենք: Ավանդական հեղինակավոր թիմերն առաջվա պես զորավոր չեն: Կոլումբիայի հավաքականի հետ մեզ համար ինչ խոսք շատ ավելի դժվար կլինի: Մենք մանրամասն ուսումնասիրել ենք Ռումինիա–Կոլումբիա հանդիպման տեսագրությունը: Ոչ-ոքին վատ չի լինի, բայց մեր նպատակը հաղթանակն է»:

Մատուրանա (Կոլումբիայի հավաքականի ավագ մարզիչ)

«1-ին տուրում մեր պարտությունը ցնցող էր: Սակայն մեր թիմը միասնական է և դժվարությունները կհաղթահարենք: ԱՄՆ-ի դեմ արդեն անհրաժեշտ կարգադրություններն արել ենք: Միշտ կապի մեջ ենք Կոլումբիայի նախագահի դոկտոր

Շվեյցարիայի հավաքականի կիսապաշտպան Ալան Սուտերը

Սեզար Գավիրիայի հետ: Անցյալ կիրակի նա հեռախոսաբանել աջակից եղավ մեր հավաքականին և ցավակցություն հայտնեց պաշտպան Լուիս Ֆերնանդո Հերերային, որի եղբայրը ավտովթարի զոհ է դարձել: Այսօր նախագահը պիտի այցելի Ֆուլլրտոն քաղաքի «Մարրիոտ» հյուրանոցում հանգրվանած Կոլումբիայի հավաքականին: Նրան ուղեկցելու է Կոլումբիայի արտաքին գործերի նախարար դոկտոր Նոեմի Սանին դը Ռուբինոն, որը Կոլումբիայի պատվիրակության կողմից ճանաչվում է, որպես ոտքը բարի անձնավորություն: Կարծում եմ այս առաջնության խաղերն ավելի գրավիչ են, քան 1990թ. Իտալիայի աշխարհի առաջնության հանդիպումները»:

Հերնան Բարիո Գոմես (Կոլումբիայի հավաքականի մարզիչ)

«Մենք պետք է շարունակենք խաղալ անփոփոխ կազմով, ինչ էլ որ պատահի: Սա պատասխան կլինի այն զրույցներին, թե իբր խնդրում կա Կոլումբիայի թիմի ներսում»: Ինչ խոսք ավելի բարձր են գնահատվում Կոլումբիայի հավաքականի հնարավորությունները, սակայն ԱՄՆ-ի թիմը նահանջի տեղ չունի:

Եվ իրոք, ամերիկացիները ջանք ու եռանդ չխնայեցին հաղթանակի համար: Տակտիկապես գրագետ խաղով, կտրուկ և սուր հակագրոհների ու արագության շնորհիվ նրանց հաջողվեց առավելության հասնել առաջնության ֆավորիտներից մեկի նկատմամբ: Կոլումբիացիները այդպես էլ չկարողացան բացահայտել իրենց ամբողջ կարողությունները: Նրանց գործողություններն անչափ դանդաղ էին, միապաղաղ: Անընդհատ փորձելով կենտրոնից ճեղքել հակառակորդի պաշտպանությունը, միայն վերջին րոպեին փոխարինման դուրս եկած Վալենսիանոյին հաջողվեց կրճատել հաշվի տարբերությունը: Կարելի է ասել, որ Կոլումբիայի հավաքականի առջև փակվեցին հաջորդ փուլ դուրս գալու դռները:

ԱՄՆ հավաքակի պաշտպան Ալեքսի Լալասը

Իռլանդիայի հավաքականի ավագ մարզիչ Ջեկի Չարլտոնը բողոքել էր, որ տոթ է և խաղացողները հաճախ ջրի կարիք են զգում: Նա առաջարկել էր հանդիպումների ընթացքում դադարներ տալ ջուր խմելու համար, սակայն ՖԻՖԱ-ն մերժել է առաջարկը: Ի դեպ, այսօր անտանելի բարձրացել է ջերմաստիճանը նաև Լոս Անջելեսում:

Ինչպես հայտնի դարձավ, Ռոբերտո Բաջջոն հանդես է գալիս վնասված ոտքով: Նա հայտարարել է, որ կշարունակի խաղալ:

ՖԻՖԱ-ի պատասխանատու քարտուղար Ժոզեֆ Բլատերն ասաց. «Մենք այլևս չպետք է թերագնահատենք ամերիկացիների սերը ֆուտբոլի նկատմամբ: Ուրախ եմ, որ միլիոնավոր ամերիկացիներ հետևում են առաջնության ընթացքին: Արձանագրված թվերը խանդավառում են մեզ»:

Ըստ ՖԻՖԱ-ի տվյալների, աշխարհի առաջնության յուրաքանչյուր խաղը հեռուստատեսությամբ դիտում են աշխարհում միջինը 31 միլիարդ մարդ:

1-ին հանդիպումներից յուրաքանչյուրում միջինը արձանագրվել է 3,7 զգուշացում: Իտալիայում 1990թ. այդ ցուցանիշը բոլոր 52 խաղերի հաշվով կազմում էր 3,2: Իրոք, հիմա մրցավարներն անհամեմատ վճռական են: Հենց դա է պատճառը, որ այսօր խաղերն անցնում են կոռեկտ պայքարում:

Նիգերիայի հավաքականի խոշոր հաշվով հաղթանակն անակնկալ համարել չի կարելի: Ճիշտ է, Նիգերիայի թիմն առաջին անգամն է մասնակցում աշխարհի առաջնություններին, սակայն չպետք է մոռանալ, որ Աֆրիկայի ներկայիս չեմպիոնն է և ամենակարևորը աշխարհի առաջնությունում հայտավորված այս երկրի ֆուտբոլիստների 80-90 տոկոսը հանդես են գալիս եվրոպական պրոֆեսիոնալ թիմերում և հարուստ փորձ ունեն: Երբ ավելացնենք, որ նրանք ատլետիկ լավ տվյալներ ունեն, ֆիզիկապես լավ են պատրաստված ու կոմբինացիոն խաղ են ցուցադրում, ապա կարելի է սպասել նոր հաղթանակներ:

Այս թիմի աստղերից մեկը Ռաշիդի Եկինին, ինչպես արդեն գրել ենք, «ոսկե խաղակոշիկ» մրցանակի գլխավոր հավակնորդներից մեկն է և արդեն բացեց իր գոլերի հաշիվը: Մեկ անգամ ևս հիշեցնենք, որ Եկինին 1992 և 1994թ.թ. Աֆրիկայի առաջնությունների գլխավոր ռմբարկուն է, անցյալ տարվա Աֆրիկայի լավագույն ֆուտբոլիստը:

Հոլիվուդյան հետաքրքրություն է առաջացնում հունիսի 25-ին Բոստոնում կայանալիք Արգենտինա-Նիգերիա հանդիպումը: Այս խաղում կբացահայտվի կողմերի իսկական հնարավորությունները և մտադրությունների լրջությունը:

Արգենտինա–Հունաստան խաղից հետո Արգենտինայի հավաքականի մարզիչ Ալֆիո Բազիլը հայտարարեց. «Մենք գերազանց խաղացինք, բայց որպես թիմ կարիք ունենք ավելի բարձր որակի: Ֆուտբոլիստներն անհամեմատ լավ հանդես եկան, քան ակնկալում էի»: Այն հարցին, թե նա ինչ կարծիք ունի Մարադոնայի մասին, մարզիչն ասաց. «Ես երբեք կասկած չեմ ունեցել Մարադոնայի կարողությունների նկատմամբ: Համոզված եմ, որ հաջորդ հանդիպումներում ավելի լավ կխաղա»:

Ի դեպ, Մարադոնան հավանաբար առաջիկա 2 հանդիպումներից հետո աշխարհի առաջնությունների նոր ռեկորդ կսահմանի: Նա իր 3-րդ առաջնությունն է անցկացնում և 1852 րոպե (20.5 խաղ) մասնակցել է խաղերին: Լավագույն ցուցանիշը պատկանում է գերմանացի Ուվե Զեելերին՝ 1980 րոպե (22 խաղ):

ԱՄՆ-94

Քլինթոնը ներկա կգտնվի եզրափակիչին, եթե...

Ալան Ռոտենբերգ (Աշխարհի առաջնության կազմկոմիտեի և ԱՄՆ-ի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ).

«Շատերը խաղերին հետևում են ոչ միայն մարզադաշտերում, այլև հեռուստատեսությամբ: Միակ ցանկությունս է, որ Աստծո օգնությամբ ջերմաստիճանը ԱՄՆ-ի արևելյան մասում նվազի գոնե 4 աստիճանով, և մեր հավաքականը հասնի կիսաեզրափակիչ: Այդ դեպքում ես երջանիկ կլինեմ:

Խաղերն ընթանում են այնպես, ինչպես պլանավորել ենք և, փառք Աստծո, առայժմ արտառոց ոչինչ չի գրանցվել: Լրագրողներին և մեկնաբաններին չենք հսկում: ՖԻՖԱ-ն մարզիչներին ու ֆուտբոլիստներին հնարավորություն է տվել ազատ կերպով հաղորդակցվել նրանց հետ: Ուրախ եմ, որ Վաշինգտոնի և Նյու Յորքի թերթերը մեծ տեղ են հատկացնում աշխարհի առաջնությանը: Կցանկանայի, որ Օ Ջեյ Սիմփսոնի դատավարությունը չլիներ (ամերիկյան ֆուտբոլի գերաստղ և, փաստորեն, դերասան, որը մեկ շաբաթ առաջ սպանեց նախկին կնոջը և սիրեկանին): Նրանց հեռուստակայանները շատ ժամանակ են հատկացնում: Մարզասերներին մարզադաշտ տանելը և այնտեղից բերելը ոչ մի բարդությունների հետ չի կապվում: Միակ դժվարությունը եղել է Չիկագոյում ԱՄՆ-ի նախագահ Քլինթոնի, Գերմանիայի կանցլեր Կոլի, Բոլիվիայի նախագահի և այլ բարձրաստիճան հյուրերի անվտանգությունը ապահովելիս, որոնք ներկա են գտնվել բացման հանդիսավոր արարողությանը և 1-ին խաղին: Ցավոք, մամուլը և հեռուստատեսությունը հաճախ բացասական մեկնաբանություններով խանգարել են ԱՄՆ-ում եվրոպական ֆուտբոլի հաստատմանը: Մեր նպատակն է աշխարհի առաջնության շնորհիվ փոխել կարծիքը մարդկանց մեջ և նպաստել Միացյալ Նահանգներում այդ մարզաձևի զարգացմանը: Նախագահ Քլինթոնը հայտնել է, որ եթե ԱՄՆ-ի հավաքականը եզրափակիչ մտնի, ապա ինքը Լոս Անջելեսի «Ռոզ Բոուլ» մարզադաշտում ներկա կլինի այդ խաղին: Բոլոր դեպքերում փոխնախագահ Ալ Գորը պլանավորել է մի քանի խաղեր դիտել և, անպայման ներկա գտնվել եզրափակիչին»:

Ֆուտբոլը որտեղ ինչ ժողովրդականություն ունի

Ամերիկյան «Նյուզուիք» շաբաթաթերթն իր վերջին համարում անդրադառնալով այս հարցին, պատկերավոր ձևով առանձնացրել է 5 երկրներ, ցույց տալով, թե տվյալ երկրում այդ մարզաձևերի շարքում ֆուտբոլը ի՞նչ ժողովրդականություն է վայելում: Առանձնացված երկրներն են ֆուտբոլի ժողովրդականության կարգով Բրազիլիան, Իտալիան, Մալայզիան, Գերմանիան և Մ. Նահանգները: Պարզվում է, որ Բրազիլիայում ֆուտբոլը նախընտրում են մյուս մարզաձևերից 69 տոկոսը, մինչդեռ վոլեյբոլը 11 տոկոսը, բասկետբոլը 7: Իտալիայում այդ համեմատությունը 61 տոկոս է կազմում թենիսի (9 տոկոս), աթլետիկայի (7) և ավտոմրցումների (7) համեմատությամբ: Մալայզիայում էլ ֆուտբոլը մնում է նախընտրելի մարզաձև 46 տոկոս: Սակայն այստեղ բադմինտոնն էլ պակաս սիրված չէ՝ 32 տոկոս, մինչ աթլետիկան 6: Գերմանիայում ևս ֆուտբոլը հարգված է (46 տոկոս), մինչ թենիսը 2-րդ տեղում է (32 տոկոս):

Ամենաուշագրավ ցուցանիշը, սակայն, Մ. Նահանգներինն է, որտեղ այս օրերին տեղի են ունենում ֆուտբոլի աշխարհի գավաթի մրցումները: Այդ հսկա երկրում ֆուտբոլը (որն այստեղ կոչվում է «սոքր») վայելում է ընդամենը 1 տոկոս ժողովրդականություն, այնինչ ամերիկյան ֆուտբոլը 32, բասկետբոլը 20, իսկ վոլեյբոլը 18:

Եվ ահա, ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունը տեղի է ունենում այն երկրում, որտեղ երևի աշխարհում ամենաքիչ հետաքրքրությունը կա այդ մարզաձևի նկատմամբ: Գուցե այդ խաղերը կօգնեն Միացյալ Նահանգներում ֆուտբոլի մասսայականացմանը: Գուցե, սակայն ամերիկացիներից շատերն ուրույն կարծիք ունեն այդ մասին. «Ֆուտբոլ, ասում են նրանք, Միացյալ Նահանգներում աղքատի մարզաձև է, նա այստեղ միշտ կմնա այդպիսին»...

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

«Միլանի» մարզիչը հաջողության հետամուտ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՃԵՄՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

«Միլանի» ավագ մարզիչ Ֆաբիո Կապելլոն 1991 թվից գլխավորում է այդ անվանի թիմը: Վերջինս նրա ղեկավարությամբ 3 անգամ անընդմեջ արժանացել է Իտալիայի չեմպիոնի կոչման: Դեռ ավելին, Կապելլոն հավակնում էր տիրանալ նաեւ եւրոպական գավաթի: Եւ նրան հաջողվեց «Միլանին» պարգեւել ամենացանկալի նվերը՝ չեմպիոնների գավաթը: Իտալիայի լրագրողները Կապելլոյին մեղադրում էին, նրան անվանելով բնավորությամբ տկար անձնավորություն, որը կատարում է միայն ակումբի նախագահ Բեռլուսկոնիի հրահանգները: «Այս մեղադրանքները շինծու են: Դա ժուռնալիստների գործն է: Բեռլուսկոնին իմ աշխատանքի մեջ ազատ գործելու լրիվ հնարավորություն է տվել եւ ամեն ինչ ես եմ որոշում», ասում է Ֆաբիո Կապելլոն: Բայց Կապելլոյին մեղադրում են նաեւ այլ հանցանքի համար: Մինչդեռ նրա նախկին գործընկեր Սակկին, որը ներկայումս գլխավորում է Իտալիայի հավաքականը, «Միլանին» օժտել էր գրոհային խաղաոճով, Կապելլոն փոխել էր թիմի ծեսագիրը՝ նախապատվությունը տալով պաշտպանական տարբերակին: Ամեն անգամ 1-0 հաշվով հաղթանակները չեն կարող գոհացնել թիմի երկրպագուներին: Այս մեղադրանքներին Կապելլոն պատասխանում է. «Այսօր խաղացողներս մի քիչ ծերացել են եւ հիմա թիմում չունեմ Վան Բաստենի ու Գուլիտի պես բացառիկ գրոհային խաղացողներ»: Այս հայտարարությունները էլ չեն կարող գոհացնել մարզասերներին: Մարսելի «Օլիմպիկի» նախկին խաղացող Մարսել Դը Սայյին ասում է. «Կենտրոնական պաշտպան Բարեզին է, որ իշխում է «Միլանում» եւ ամեն մի պարտությունից հետո Կապելլոն նրա կարծիքն է հարցնում»: «Բարսելոնի» հետ Աթենքում կայացած չեմպիոնների գավաթի եզրափակիչ խաղից առաջ Կապելլոյի օրերը «Միլանում» հաշված էին: Բայց «Միլանի» ջախջախիչ հաշվով (4-0) հաղթանակից հետո Կապելլոյի «աստղը» փայլատակեց նոր ուժով: Այսօր ոչ ոք չի ուզում նրա ազատվելը «Միլանից»: Ճակատագիրը միշտ էլ անսպասելի շրջադարձեր է կատարում ֆուտբոլի գնդակի պես:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հեռագիր

ՀԱՐՑԱԽՈՒՅԶ

Ռուսները ցանկանում են վերամիավորում

Հասարակական կարծիքի ֆոնդի կողմից վերջերս անցկացված ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ռուսների մեկ երրորդից ավելին կողմ է, որ Ռուսաստանը վերամիավորվի նախկին խորհրդային հանրապետությունների հետ եւ կազմի մեկ պետություն: Այն հարցին, թե որ երկրներին պետք է առավելություն տալ միավորման դեպքում, պատասխանողների 3 տոկոսը նշել է Ադրբեջանը, 4 տոկոսը՝ Հայաստանը, 24 տոկոսը՝ Բելառուսը, 4 տոկոսը՝ Վրաստանը, 13 տոկոսը՝ Ղազախստանը, 3 տոկոսը՝ Կիրգիզստանը, 4 տոկոսը՝ Լատվիան, 3 տոկոսը՝ Լիտվան, 8 տոկոսը՝ Մոլդովան, 4 տոկոսը՝ Տաջիկստանը, 3 տոկոսը՝ Թուրքմենստանը, 4 տոկոսը՝ Ուզբեկստանը, 24 տոկոսը՝ Ուկրաինան եւ 3 տոկոսը՝ Էստոնիան:

Հարցման ենթարկվածների 34 տոկոսը կոչ է արել ընդհանրապես վերամիավորվել նախկին բոլոր հանրապետությունների հետ: Նրանցից միայն 13 տոկոսն անվստահ պատասխաններ է տվել, իսկ մեկ յոթերորդը ընդդիմացել է որեւէ երկրի հետ վերամիավորվելու գաղափարը: 1200 հոգու շրջանում անցկացված հասարակական հարցման արդյունքները հրապարակվել են հունիսի 2-ին, «Բիզնես Ուորլդ»՝ շաբաթաթերթում:

ԵՐԵՎԱՆ

Իրարանցում Ռուսաստանի դեսպանության շուրջը

Հայաստանում ռուսաստանյան դիվանագետների աշխատանքի առանձնահատկությունը Հայաստանում ՌԴ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Վլադիմիր Ստուպիշինը համարում է այն, որ դեսպանության գործունեությունը առաջին հերթին կողմնորոշված է դեպի հյուպատոսական ծառայությունները: Իսկ եթե ավելի կոնկրետ՝ շեշտը դրվում է ռուսաստանյան քաղաքացիության հաստատման մասին դիմումների քննարկման վրա: Երեւանում ՌԴ դեսպանության բացման պահից ռուսաստանյան քաղաքացիություն ստացել են մոտ 3 հազար մարդ: Այդ թվի մոտ մեկ երրորդը կազմում են ռուսները, մնացածը՝ հիմնականում հայերն են: Դեսպանության հյուպատոսական բաժնում փաստաթղթերի հանձնման հերթը յուրացված է մինչեւ հաջորդ տարվա վերջը եւ կազմում է մոտ 10 հազար մարդ:

Պարոն Ստուպիշինը նշեց, որ դեսպանությունը առայժմ որեւէ մեկին չի մերժել ռուսաստանյան քաղաքացիություն տալ: Նախկին ԽՍՀՄ բոլոր քաղաքացիներին ռուսաստանյան քաղաքացիությունը կարող է տրվել ուղղակի դեսպանությունում: Այդ կարգը գործում է նաեւ Հայաստանի քաղաքացիների նկատմամբ, որոնք ունեն ռուսաստանյան հպատակությամբ ամուսին կամ հարազատներ:

Դեսպանը բողոքեց, որ ձգտելով ստանալ ռուսաստանյան քաղաքացիություն, Հայաստանում ոչ բոլորն են հաշվի առնում, որ դա առանձնահատուկ արտոնություն չի տա Ռուսաստանում բնակարան կամ աշխատանք ստանալու եւ որ չի վերացնում զինակոչային տարիքի պատանիների բանակում ծառայելու անհրաժեշտությունը:

Այնուամենայնիվ իրարանցումը չի նվազում: Դեսպանության դիվանագետների կեսը ստիպված է աշխատել հյուպատոսական բաժնում: Ռուսաստանյան քաղաքացիության նկատմամբ «իրարանցումային պահանջարկը» թույլ է տալիս հյուպատոսային ծառայությունների հաշվին ծածկել Երեւանում ՌԴ դիվանագիտական ներկայացուցչության բոլոր ծախսերը (բացի աշխատակիցների աշխատավարձից) եւ նույնիսկ մասնակիորեն ֆինանսավորել վերջերս սկսած Ռուսաստանի դեսպանության նոր շենքի շինարարությունը:

ԱՇԽԱՐՀ

Վրաստանի զինված ուժերի երեք գումարտակ է մեկնել Արեւմտյան Վրաստան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի 22-ին Վրաստանի զինված ուժերի երեք գումարտակ մեկնեց Արեւմտյան Վրաստան, որտեղ նրանք ամիս զինվորական դիտորդների դեր է կատարելու: Նրանց բարի ճանապարհ մաղթելով, Վրաստանի պաշտպանության նախարար Վարդիկո Նադիբաիձեն հայտարարեց, որ ինքը «հավատում է իր մարտիկների արհեստավարժությանը եւ բարձր գիտակցականությանը, որոնք դժվարին առաքելություն ունեն կատարելու խաղաղության հաստատման գործում»: Վրաստանի պաշտպանության նախարարության հատուկ վաշտը պետք է ռուսաստանցի խաղաղարարներին օժանդակի կարգ ու կանոնը պահպանելու Ինգուրի գետի աջ ափին Արեւմտյան Վրաստանի կողմից, որտեղից սկսում են աստիճանաբար Գալիի շրջան տեղափոխվել մոտ 50 հազար գաղթականներ:

Ընդունվեց օրենք նվազագույն ապրուստամիջոցի մասին

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՀՈՒՆԻՍ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ: Պետական դուման այսօր առաջին ընթերցմամբ ընդունեց օրենք Ռուսաստանի Դաշնությունում նվազագույն ապրուստամիջոցի մասին: Օրենքի համաձայն դրա մեծությունը սահմանվում է մեկ շնչի հաշվով միջին դրամական եկամուտի 40 տոկոսի չափով, բայց մարդու առողջության եւ կենսագործունեության պահպանման համար նյութական բարիքների ու սպասարկումների նվազագույն ծավալի արժեքային գնահատականից ոչ ցածր: Դրա հիման վրա են սահմանվելու նվազագույն աշխատավարձն ու կենսաթոշակը, ինչպես նաեւ կարիքավորների նպաստների չափը: Այսպես, Պետդումայի աշխատանքի ու սոցիալական պաշտպանության կոմիտեի հաշվարկներով, այս տարվա ապրիլին նվազագույն ապրուստամիջոցի մեծությունը պետք է կազմեր 64,9 հազար ռուբլի՝ մեկ շնչի հաշվով 162,3 հազար ռուբլի դրամական եկամտի դեպքում:

Բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Էդուարդ Երվանդի Դանիելյանը բուժում է մաշկային հիվանդություններ, կոսմետիկ արատներ եւ միզասեռական ուղիների բորբոքումներ:
Հասցեն. Մետրոպոլիտենի «Բարեկամություն» կայարան, Կոմիտասի 12 բն. 8: Հեռ. 23-76-67, 25-87-50:
Ժամերը՝ երեքշաբթի, հինգշաբթի, ժ. 17-19, շաբաթ, կիրակի ժ. 11-14:

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

Դոլլարի համեմատությամբ դրամի փոխարժեքը կնվազի

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանի Գերագույն խորհրդին առընթեր ֆինանսական փորձագետների կանխատեսումներին համապատասխան, կանխիկ ամերիկյան դոլլարի համեմատությամբ կանխիկ դրամի փոխարժեքը հունիսի վերջին կնվազի 20-25 կետով: Դա տեղի կունենա արդյունաբերության եւ հանրապետությունից դուրս իրացվող արտադրանքի ծավալը մեծանալու հետեւանքով:

Ներկայումս դոլլարի հարաբերակցությամբ դրամի փոխարկելի արժեքը միջին հաշվով կազմում է 390-400 դրամ մեկ դոլլարի համար: Ընդ որում, նշված փոխարժեքը կայուն նշագծի վրա պահպանվում է արդեն մեկուկես ամիս: Փորձագետների կարծիքով, այդ կայունացումը հնարավոր դարձավ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական դրամատան վարած դրամական կոշտ քաղաքականության շնորհիվ, որը փող բաց չի թողնում շրջանառության մեջ, երբ բյուջետում համապատասխան մուտքեր չկան:

Բացի այդ, մասնագետների կարծիքով, հայկական դրամի համեմատական կայունացման մեջ դրական դեր խաղաց փոխանակման կետերի ճյուղավորված ցանցը, որը փաստորեն չեզոքացրեց արժույթի «սեւ շուկայի» գործունեությունը:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Դրամի կուրսը Երեւանում

Հունիսի 23-ի դրությամբ Երեւանի փոխանակման կետերում ամերիկյան դոլլարի եւ ռուսական ռուբլու նկատմամբ դրամի փոխարկելի արժեքը հետեւյալն է.

	ԱՄՆ 1 դոլլար		ռուս. 1000 ռ.	
	առք	վաճառք	առք	վաճառք
	(դրամներով)		(դրամներով)	
«Արարկիր» բանկ	380	390	163	170
Արդշինբանկ	385	395	195	203
«Արմենիա» բանկ	390	403	192	205
Հայագրոբանկ	395	410	200	208
Հայէկոնոմբանկ	390	410	197	210
Հայխնայբանկ	385	397	195	201
Հայիմպեքսբանկ	395	405	195	210
Վերակառուցման եւ զարգացման բանկ	390	405	190	205

Եղանակը Հայաստանում

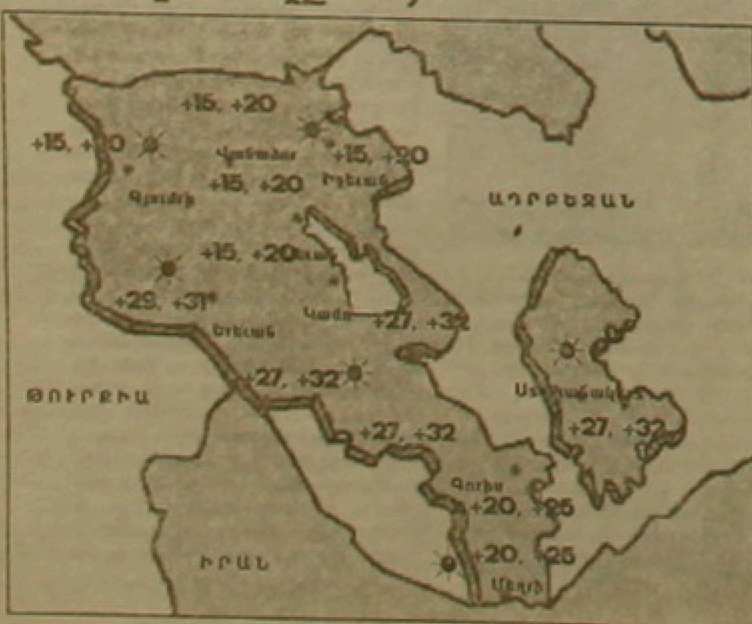

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մահապատիժներ Իրաքում

ԿԱՀԻՐԵ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իրաքի նախագահի անձնական հրամանով մահապատժի են ենթարկվել երկրի բարձրագույն զինվորական հրամանատարության երեք անդամներ, հաղորդել է «Ալ Աքբար» եգիպտական թերթը: Այդ երեքը իրենց թույլ էին տվել կասկած հայտնել պաշտպանության նախարարի պարտականությունները կատարելու Հուսեյնի ավագ որդու՝ Ուդեյի ընդունակության նկատմամբ:

«Ռոսիան» փակվում է

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի մեկից կդադարի հյուրեր ընդունել Մոսկվայի խոշորագույն՝ «Ռոսիա» հյուրանոցային համալիրը: Այդպիսի որոշում է կայացրել Մոսկվայի գլխավոր սանիտարական բժիշկը: Մանրամասներ առայժմ չեն հաղորդվում:

Տաջիկները բանակցում են Թեհրանում

ԹԵՀՐԱՆ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Թեհրանում շարունակվում են Տաջիկստանի հակամարտող կողմերի բանակցությունները՝ Ռուսաստանի, ՄԱԿ-ի եւ ԱՄՆ-ի մասնակցությամբ: ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչը հունիսի 23-ին հայտարարել է, որ կողմերն արդեն հրադադար հաստատելու մասին համաձայնության են եկել:

Մեյջորի կատուն մեղադրվում է

Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Ջոն Մեյջորը փորձանքի է հանդիպել՝ նրա կատուն՝ Համֆրին, Դաունինգ սթրիթում կերել է վարչապետարանի հարեւանությամբ բույն դրած չորս դեղձանիկների: Գործը հասել է դատարան, սակայն վարչապետը նպատակ չունի տեղի տալու: Նա հայտարարել է՝ «Կարծում եմ, Համֆրիի դեմ ամբաստանությունները անհիմն են»:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՆ-ի դեսպանատունը Երեւանում աշխատանքի է հրավիրում փորձառու ջրմուղ-կոյուղու փականագործի, ինչպես նաեւ էլեկտրիկի: Անգլերեն լեզվին տիրապետելը անհրաժեշտ է (կարդալ, խոսել): Դիմումները հանձնել ԱՄՆ դեսպանատուն ոչ ուշ, քան հուլիսի 1-ը, ժամը 8:30-17:30, բացի շաբաթ, կիրակի օրերը: Հասցեն Բաղրամյան 18, 1 հարկ:

SARTARABAD Co. LTD
«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ
ԱՄԵՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ
ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹՈՎ 7 ՕՐՎԱ ԳՐԱՎԻՉ
ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 580632 հեռախոսահամարով
A STYLE

Կանանց եւ անչափահասների Աբովյանի դաստիարակչական գաղութում հունիսի 25-ին անց է կացվելու ծաղկի, գեղեցկության տոն՝ նվիրված ՄԱԿ-ի հայտարարած ընտանիքի տարվան: «Այդ քաղցր բառը՝ ընտանիք» միջոցառման ծրագրում նախատեսված է բնական հազվագյուտ ծաղիկներով ծաղկահարդարման մրցույթ (ազատազրկված կանանց մասնակցությամբ), ինչպես նաեւ երաժշտություն, հումոր: Ներկա կլինեն բազմաթիվ հյուրեր:
Միջոցառման տեսագրությունը կարող եք դիտել հայկական հեռուստատեսությամբ:

ԲՐԱԲԻՈՆ
ՖԼՈՐԱ
ՍԵՐՎԻՍ
A STYLE

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 10 000. Պատվեր 1766. Ստորագրված է տպագրության 23. 06. 1994

digitised by A.R.A.R.@